

VALKEAKOSKEN SEUDUN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 31.12.2019

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	1
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	1
1.1.1	Kuntayhtymäjohtaja/rehtorin katsaus	1
1.1.2	Oman alueen taloudellinen kehitys	3
1.1.3	Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	4
1.1.4	Kuntayhtymän henkilöstö.....	8
1.1.5	Ympäristöasiat.....	8
1.1.6	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä, riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	9
1.1.7	Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	10
1.2	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	13
1.2.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	13
1.2.2	Toiminnan rahoitus	14
1.2.3	Rahoitusasema ja sen muutokset	15
1.2.4	Kokonaistulot ja –menot.....	16
1.3	Kuntayhtymäkonsernin toiminta ja talous	17
1.3.1	Yhdistelmä konsernitalinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä	17
1.3.2	Konsernin toiminnan ohjaus.....	17
1.3.3	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	18
1.3.4	Konsernitalinpäätös ja sen tunnusluvut	19
1.3.5	Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	20
1.4	Tilikauden tuloksen käsittely	25
2	Talousarvion toteutumisvertailu.....	26
2.1	Strategiset tavoitteet ja koulutuskuntayhtymän tuloksellisuus	26
2.2	VAAO:n tulokortti 2019.....	31
2.3	Käyttötalouden toteutumisvertailut tulosalueittain.....	32
2.3.1	Koulutuspalvelut	32
2.3.2	Kehityspalvelut	33
2.3.3	Tukipalvelut	34
2.3.4	Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä yhteensä	35
2.4	Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	38
2.5	Investointiosan toteutumisvertailu	39
2.6	Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu	40
2.7	Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2019	41
3	Tilinpäätöslaskelmat	42
3.1	Tuloslaskelma.....	42
3.2	Tase	43

3.3	Rahoituslaskelma	44
3.4	Konsernilaskelmat	45
4	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	49
4.1	tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	49
4.2	Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus	49
4.3	Aikaisempien tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä.....	50
4.4	Ympäristöasioiden esittäminen	50
4.5	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	50
4.6	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	51
4.6.1	Kuntayhtymän toimintatuotot.....	51
4.6.2	Verotulojen erittely	51
4.6.3	Valtionosuuksien erittely	52
4.6.4	Palvelujen ostojen erittely	52
4.6.5	Valtuustoryhmille annetut tuet.....	52
4.6.6	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista	52
4.6.7	Pakollisten varausten muutokset	53
4.6.8	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot.....	53
4.6.9	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	54
4.6.10	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	54
4.6.11	Erittely poistoerojen muutoksista	54
4.6.12	Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset	54
4.7	Taseen liitetiedot.....	54
4.7.1	Arvonkorotukset.....	54
4.7.2	Pysyvät vastaavat.....	55
4.7.3	Omistukset muissa yhteistöissä	56
4.7.4	Omistukset muissa kuntayhtymissä	56
4.7.5	Omistukset muissa yhteisyhteisöissä	56
4.7.6	Saamisten erittely	57
4.7.7	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	57
4.7.8	Oman pääoman erittely.....	58
4.7.9	Erittely peruspääoman jakautumisesta	59
4.7.10	Erittely poistoerosta	59
4.7.11	Pitkäaikaiset velat.....	59
4.7.12	Joukkovelkakirjalainat.....	59
4.7.13	Pakolliset varaukset.....	59
4.7.14	Vieras pääoma	60
4.7.15	Sekkitililimiitti	60

4.7.16	Muut velat.....	61
4.7.17	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	61
4.7.18	Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	61
4.7.19	Vakuuksista, jotka kuntayhtymä on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi.....	61
4.7.20	Vakuudet	61
4.7.21	Vuokravastuut.....	62
4.7.22	Vastuusitoumukset	62
4.7.23	Vastuu kuntientakauskeskuksen takausvastuista.....	62
4.7.24	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	62
5	Allekirjoitukset ja merkinnät.....	63
5.1	Tilinpäätöksen allekirjoitus	63
5.2	Tilinpäätösmerkinnät.....	63
6	Luettelot ja selvitykset.....	64
6.1	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	64
6.2	Luettelo käytetyistä tositelajeista.....	64
6.3	Tositteiden säilytys	64
7	Vapaaehtoiset liitetiedot.....	65
7.1	Takuut ja vakuudet	65
7.2	Leasingvuokrien jäljellä olevat vuokra-arvot 1.1.2020 alkaen.....	65
7.3	Ympäristöraportti	67
7.3.1	Materiaalin kulutus.....	67
7.3.2	Energiankulutus.....	69
7.3.3	Jätevesikustannukset.....	70
7.3.4	Jätehuolto	70
7.3.5	Liikenne ja kuljetukset.....	72
7.3.6	Sosiaalinen kestävyys toiminnassa.....	72
7.3.7	Kestävää kehitystä edistävä opetus.....	73
7.3.8	Mahdollisia ympäristöhaittoja/-riskejä.....	73
8	Henkilöstöä, puolueveroja, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	74
8.1	Henkilöstön lukumäärä 31.12.2019.....	74
8.2	Henkilöstökulut	74
8.3	Tilintarkastajan palkkiot.....	75
8.4	Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot.....	76
9	Henkilöstöraportti.....	77
9.1	Kuntayhtymän henkilöstön määrä ja rakenne	77
9.1.1	Päätoiminen henkilöstö organisaatiojaon mukaisesti	77

9.1.2	Henkilöstön lukumäärä asuinkunnittain	79
9.1.3	Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne 31.12.	79
9.1.4	Palvelussuhteen pituus	81
9.2	Henkilöstökustannukset	81
9.2.1	Henkilöstökulut	81
9.2.2	Eläkkeelle siirtymiset ja eläkemaksut	82
9.3	Kuntayhtymän terveystalvelut	83
9.3.1	Työterveyshuolto	84
9.3.2	Sairauspoissaolot	84
9.4	Koulutus.....	85
9.4.1	Kelpoisuudet 31.12.	86
9.4.2	Osaamisen kehittäminen	86
9.5	Yhteistoiminta	87

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kuntayhtymäjohtaja/rehtorin katsaus

Ammatillisen koulutuksen uudistuksen toimeenpanoa on toteutettu ripeästi. Uudistuksen toteuttamisen painopisteenä ovat olleet opintojen henkilökohtaistaminen ja työpaikalla järjestettävä koulutus. Työpaikalla järjestettävää oppisopimuskoulutusta onkin pystytty lisäämään tuntuvasti, erityisesti yhteishaussa hakeutuneiden opiskelijoiden osalta. Lisäksi uudistuneena hakuväylänä käyttöön otettiin ns. jatkuva haku, mikä mahdollistaa jatkuvan hakeutumisen ja joustavan opintojen aloittamisen. Tämä onkin yhä merkittävämpi hakeutumisen väylä opiskelijoille. Ammatillista koulutusta uudistetaan jatkuvasti. Tällä hetkellä uuden hallitusohjelman mukaisesti suunnitellaan opetusvelvollisuuden laajentamista ja toisen asteen tutkinnon suorittamisen maksuttomuutta vuoden 2021 alusta.

Vuonna 2018 tapahtuneen tulorahoituksen voimakkaan vähenemisen vuoksi yhtymähallitus hyväksyi kolmen vuoden sopeuttamisohjelman toiminnan sopeuttamiseksi. Sopeuttamisohjelmassa päätoimenpiteinä ovat olleet toiminnan tehostaminen ja uudelleen järjestäminen sekä henkilöstöressurssien kriittinen tarkastelu. Sopeuttamisohjelman avulla on päästy tavoitteeseen, ja toimintakuluja on pystytty vähentämään vähentyneitä toimintatuloja vastaavaksi. Talouden toimintakulujen tarkasteluun ja seurantaan on edelleen kiinnitettävä huomiota, jotta ne vastaavat toimintaa ja siitä saatavia toimintatuloja.

Strategian mukaisella toiminnalla tavoitellaan toiminnan kokonaisvaltaista uudistamista, jolla pystytään vastaamaan nopeasti ja joustavasti työ- ja elinkeinoelämän ja yksilöiden muuttuviin osaamistarpeisiin. Olemme parantaneet ja selkeyttäneet asiakaslähtöisiä toimintatapoja. Henkilöstön osalta tärkeimpänä toiminnan kehittämiskohteena on päästä yksin tekemisen kulttuurista yhdessä tekemisen kulttuuriin. Yhdessä tekemisen kulttuurin kehittäminen on jatkunut suunnitellusti tiimimäisen toiminnan pohjalta. Koko henkilöstöstä on muodostunut toiminnallisia tiimejä, jotka etenevät suunnitellusti tiimimäisen toiminnan polulla.

Merkittävä muutos opettajien ja opinto-ohjaajien työajan määräytymisessä tapahtui elokuun alussa, kun siirryttiin opetusvelvollisuustyöajasta vuosityöaikaan. Vuosityöajassa opettajien vuosittainen työaika voi vaihdella pääsääntöisesti 1500-1700 tunnin välillä. Vuosityöaikauudistuksella haluttiin helpottaa ammatillisen koulutuksen uudistuksen toimeenpanoa ja tehdä näkyväksi kaikki opettajien tekemä työ.

Oppimisympäristöjen ajanmukaisuus ja turvallisuus ovat erittäin tärkeitä laadukkaan toiminnan kannalta. Väinölän laajennusosan ja Toivola-rakennuksen osalta on toteutettu laajat ja perusteelliset selvitykset ja tutkimukset sisäilmaongelmien selvittämiseksi. Saatujen raporttien tulosten pohjalta on ryhdytty välittömästi niissä osoitettujen toimenpiteiden suunnitteluun ja suorittamiseen. Väinölän laajennuksen osalta on aloitettu raportin suositusten mukaisesti tiivistämisen, ilmastoinnin ja

kuivan sisäilman säätämisen suunnittelutyöt. Työt ovat siirtyneet välittömästi toteuttamisvaiheeseen suunnitelmien valmistuttua. Toivolan osalta tutkimuksissa selvisi, että rakennuksen peruskorjaukselle on tarvetta. Loppuvuodesta on selvitetty sen laajuutta ja korjaustoimenpiteisiin ryhdytään välittömästi niiden selvittyä. Toivolassa oleva toiminta siirrettiin väliaikaisiin tiloihin heti, kun selvisi että korjaavia toimenpiteitä pitää tehdä.

Toteutuneiden toiminnallisten ja taloudellisten tulosten perusteella on todettava, että koulutuskuntayhtymälle vuosi 2019 oli hyvä. Laadukas ja tuloksellinen koulutus, asiakas- ja työelämälähtöisesti tuotettuna, on tuottanut hyvät toiminnalliset ja taloudelliset tulokset. Kiitos koko henkilökunnalle erinomaisesti tehdystä työstä.

Uudistuva ja välittävä VAAO –ilo oppia ja tehdä töitä yhdessä.

Raimo Alarova

kuntayhtymäjohtaja/rehtori

1.1.2 Oman alueen taloudellinen kehitys

Valtionvarainministeriön syksyn 2019 taloudellisessa katsauksessa todettiin, että Suomen talouskasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä tulee ylläpitämään talouskasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvuille korostuu varsinkin ensi vuonna

Suomen bruttokansantuote kasvoi vuonna 2018 1,7 %. Valtiovarainministeriö ennusti katsauksessaan BKT:n kasvavan 1,5 % vuonna 2019. Suomen vientikysynnän kasvu on hidastunut voimakkaasti ko. vuoden aikana. Vientiteollisuuden näkymät eivät kuitenkaan ole merkittävästi heikentyneet, mutta tavaraviennin kasvu jää keskimäärin vaatimattomaksi. Valtionvarainministeriö ennustaa talouskasvun hidastuvan vuonna 2020 1,0 prosenttiin ja vuonna 2021 0,9 prosenttiin. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua

Työ- ja elinkeinoministeriön Alueelliset kehitysnäkymät (syksy 2019) julkaisussa arvioitiin Pirkanmaan osalta kaikkien toimialojen yhteenlasketun liikevaihdon nousevan vuoden 2019 aikana yli 4 prosenttia. Erityisen vahvaa vuodesta 2019 odotettiin teollisuudessa ja rakentamisessa. Yritysten menestys on näkynyt alueen ulkomaan viennissä, joka on kasvanut ja kasvun odotetaan jatkuvan edelleen. Pirkanmaan yksityisen sektorin liikevaihto arvioitiin olevan vuonna 2019 yli 35 miljardia euroa eli noin kaksi miljardia enemmän kuin vuonna 2018. Pirkanmaan liikevaihdosta teollisuus kerrytti 39 prosenttia, kaupan alat 26 prosenttia, palvelut 20 prosenttia ja rakentaminen 10 prosenttia. Työvoiman kysyntä oli ollut vuoden 2019 aikana voimakasta. Työnantajien arvioivat onnistuneensa täyttämään avoinna olleet työpaikat hyvin, silti rekrytointiongelmien koettiin kasvaneen jonkin verran. Yrityksissä oli tutkimuksen mukaan vielä uskoa henkilöstömäärän kasvuun myös lähiaikoina. Hyvälaatuisen koulutuksen ja työmarkkinoiden laajuuden sekä monipuolisen yritysverkoston ansiosta Pirkanmaan vuosien odotukset ovat julkaisun mukaan positiivisen oloiset.

Ely -keskuksen Pirkanmaan työllisyyskatsauksessa (joulukuu 2019) todettiin, että työttömien työnhakijoiden lukumäärä oli Pirkanmaalla vuoden 2019 joulukuussa kasvanut 7,0 prosenttia verrattuna vuoden 2018 joulukuuhun. Hyvää kuitenkin oli se, että uusia avoimia työpaikkoja oli kuitenkin 813 kpl enemmän kuin vuotta aiemmin, eli kaikkiaan 4 880 kpl. Työttömiä työnhakijoita Pirkanmaalla oli vuoden 2019 joulukuussa 24 253 henkilöä, jossa oli kasvua vuositasolla 1 594 henkilöllä, näistä lomautettujen osuus oli 707 henkilöä. Työttömyysaste oli 9,9 prosenttia. Vastaavasti koko maassa työttömyysaste oli keskimäärin 9,8 prosenttia.

Ammatillisen koulutuksen yhtenä haasteena on työelämäntarpeiden ennakointi, oman toiminta-alueen toimintaympäristön muutosten tunnistaminen ja osallistuminen toiminta-alueen elinvoimaisuuden kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Koulutuksen järjestäjän tulisi pystyä vastaamaan osaltaan oman toiminta-alueensa työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmaan. Kohtaantoon liittyvät haasteet tulevat esiin Ammattibarometrin (II / 2019) tuloksissa. Tulosten mukaan voitiin todeta Etelä-Pirkanmaan alueella olevan pulaa mm. koneenasentajista ja koneistajista, kone- ja metallituotteiden koonpanijoista, hitsaajista ja ohutlevysepistä. Mm. yleissihteerien, ravintola- ja suurtaloustyöntekijöiden, myyjien, rakennusmaalareiden kohdalla on puolestaan alueella ylitarjontaa. Kun tilannetta

on arvioitu rekryointitarpeen osalta seuraavan puolen vuoden aikana, niin lähes kaikkien ammattinimikkeiden kohdalla odotetaan tilanteen pysyvän ennallaan. Ainoastaan ammattinimikkeen elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät kohdalla oli odotuksia kasvusta. Valkeakosken ammatitopisto kouluttaa osaajia valtaosaan näistä edellä mainituista ammateista. Ammatillisen koulutuksen järjestäjän kannalta valmistuvien opiskelijoiden työllistyminen on tärkeää, koska työllistyminen on vaikuttavuusrahoituksen yhtenä kriteerinä. Toisaalta koulutuksen järjestäjän tulisi kyetä vastamaan työvoiman kysyntään mm. nopeasti toteutettavilla muutokoulutuksilla.

1.1.3 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Yhtymävaltuusto

Varsinaiset jäsenet

Fatimah al-Zeiadi	Lempäälä
Janne Hakala	Valkeakoski
Pekka Järvinen	Valkeakoski
Jaana Lehtonen	Ujala (28.5.2019 saakka)
Pauliina Mäki-Ojala	Ujala (28.5.2019 alkaen)
Harri Rantala	Akaa
Mika Rupponen	Akaa
Jouko Rytönen	Akaa
Soili Uotila-Välimäki	Kangasala
Tarja Rossi	Lempäälä
Timo Viitanen	Pälkäne
Eero Väyrynen	Valkeakoski

Henkilökohtainen varajäsen

Markus Rautaneva	Lempäälä
Severi Karevesi	Valkeakoski
Erkki Eteläniemi	Valkeakoski
Kari Liehu	Ujala (28.5.2019 asti)
Kari Liehu	Ujala (28.5.2019 alkaen)
Petri Heikkinen	Akaa
Mikko Mäntysalo	Akaa
Tuomo Smätt	Akaa
Sari Uskalinmäki	Kangasala
Tuija Seppänen	Lempäälä
Timo Ojala	Pälkäne
Ilpo Laine	Valkeakoski

Yhtymävaltuuston puheenjohtajana on toiminut Jouko Rytönen, 1. varapuheenjohtajana Harri Rantala ja 2. varapuheenjohtajana Timo Viitanen.

Yhtymävaltuusto kokoontui vuoden 2019 aikana 2 kertaa ja käsitteli 22 asiapykälää.

Yhtymävaltuustot käsitelivät tilinpäätösvuoden aikana mm. seuraavat asiat:

- hallituksen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2018
- tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2018

- vuoden 2018 tilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuvapauden myöntäminen
- talousarviomuutos
- vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2021-2022 taloussuunnitelma.

Yhtymähallitus

Varsinaiset jäsenet

Pia Hänninen	Valkeakoski
Marja-Leena Julin	Valkeakoski
Veera Kiretti	Valkeakoski
Heikki Knuutila	Akaa
Elina Talonen	Akaa
Aulis Saarinen	Valkeakoski
Heikki Tyvi	Valkeakoski

Henkilökohtainen varajäsen

Sari Slawuta	Valkeakoski
Marja Pönni	Valkeakoski
Maija Kuivasto	Valkeakoski
Kirsi Nord-Sarkola	Akaa
Juhani Riekkinen	Akaa
Joni Kumlander	Valkeakoski
Olli Paasio	Valkeakoski

Yhtymähallituksen puheenjohtajana on toiminut Aulis Saarinen, varapuheenjohtajana Heikki Tyvi.

Yhtymähallitus kokoontui vuoden 2019 aikana 11 kertaa ja käsitteli 132 asiapykälää. Yhtymähallituksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin yhtymävaltuustolle valmisteltujen ja toimeenpantujen asioiden lisäksi mm. seuraavat asiat:

- opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus- ja yksikköhinta- ja suoritepäätökset
- koulutuksen järjestämislupaan sisältyvän koulutustehtävän muuttaminen
- Toivola ja Väinölä -rakennusten sisäilma-asia
- opiskelijahuoltosuunnitelma
- opiskelijapalautteet
- henkilöstökyselyjen tulokset
- strategian mukaisten toimintasuunnitelmien hyväksyminen ja niiden toteutuminen
- talous- ja hallintojohtajan valinta
- VAAO:n tulosaluetasoinen talousarvio ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Tarkastuslautakunta

Jäsenet		Henkilökohtainen varajäsen	
Johanna Helimäki	Kangasala	Tuula Heinonen	Kangasala
Terttu Hiukkamäki	Ujala	Elina Lahma-Ahola	Ujala
Pekka Järvinen	Valkeakoski	Erkki Eteläniemi	Valkeakoski
Jorma Kunnas	Lempäälä	Alexi Saukkoriipi	Lempäälä
Anne Rikassaari	Valkeakoski (28.5.2019 asti)	Sari Hellsten	Valkeakoski (28.5.2019 alkaen)
Eero Väyrynen	Valkeakoski	Ilpo Laine	Valkeakoski

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Pekka Järvinen ja varapuheenjohtajana Eero Väyrynen. Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2019 aikana 6 kertaa ja käsitteli 36 asiapykälää.

Tilintarkastusyhteisönä toimi kesäkuuhun 2019 saakka PwC Julkistarkastus Oy ja kesäkuusta 2019 alkaen KPMG Julkistarkastus Oy. Molempien tilintarkastusyhteisöjen osalta vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Mikko Luoma.

Johtoryhmä

Kuntayhtymän operatiivisesta johdosta vastaavaan johtoryhmään kuuluivat kuntayhtymäjohtaja/rehtori Raimo Alarova (puheenjohtaja), koulutusjohtaja Pirjo Hauvala, kehitysjohtaja Janne Hietanummi, asiakkuuspäällikkö Johanna Veijonen, talous- ja hallintojohtaja Jari Sisso (3.4.2019 alkaen), OAJ- ja JHL-ammattiosastojen päaluottamusmiehet Jorma Pesonen ja Ari Heikkinen, henkilöstösihteeri Teija Penttinen sekä taloussihteeri Anne Penttinen. Johtoryhmä kokoontui vuoden 2019 aikana 16 kertaa.

Yhteistyötoimikunta

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain 449/2007 14 §:n tarkoittamana yhteistoimintaelimenä on toiminut yhteistyötoimikunta. Yhtymähallitus nimesi työnantajan edustajat yhteistyötoimikuntaan vuosiksi 2019-2021 päätöksellään 23.4.2019 § 49.

Yhteistyötoimikuntaan ovat vuonna 2019 työntekijöiden keskuudestaan valitsemina edustajina kuuluneet opintosihteeri Kirsi Hallikas, kiinteistöesimies Ari Heikkinen, ohjaaja Sanna Inkinen, lehtori Jorma Pesonen, opettaja Mervi Pulkkinen ja lehtori Kirsti Sand. Työnantajan edustajina toimivat yhtymähallituksen valitsemina kuntayhtymäjohtaja/rehtori Raimo Alarova, koulutusjohtaja Pirjo Hauvala (puheenjohtaja) sekä talous- ja hallintojohtaja ja työsuojelupäällikkö Jari Sisso. Toimikunnan sihteerinä toimi henkilöstösihteeri Teija Penttinen. Yhteistyötoimikunta kokoontui vuoden 2019 aikana 2 kertaa ja käsitteli 24 asiapykälää.

Työsuojelujaosto

Työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 44/2006 38 §:n tarkoittamana työsuojelutoimikuntana on toiminut työsuojelujaosto. Siihen ovat vuonna 2019 kuuluneet työsuojelupäällikkö Jari Sisso (puheenjohtaja ja sihteeri, 3.4.2019 alkaen), työsuojeluvaltuutetut Kirsti Sand ja Mika Räsänen sekä työsuojeluvaravaltuutetut Mervi Pulkkinen, Leena Kölhi ja Miia Pajari. Työsuojelujaosto kokoontui vuoden 2019 aikana 3 kertaa ja käsitteli 35 asiapykälää

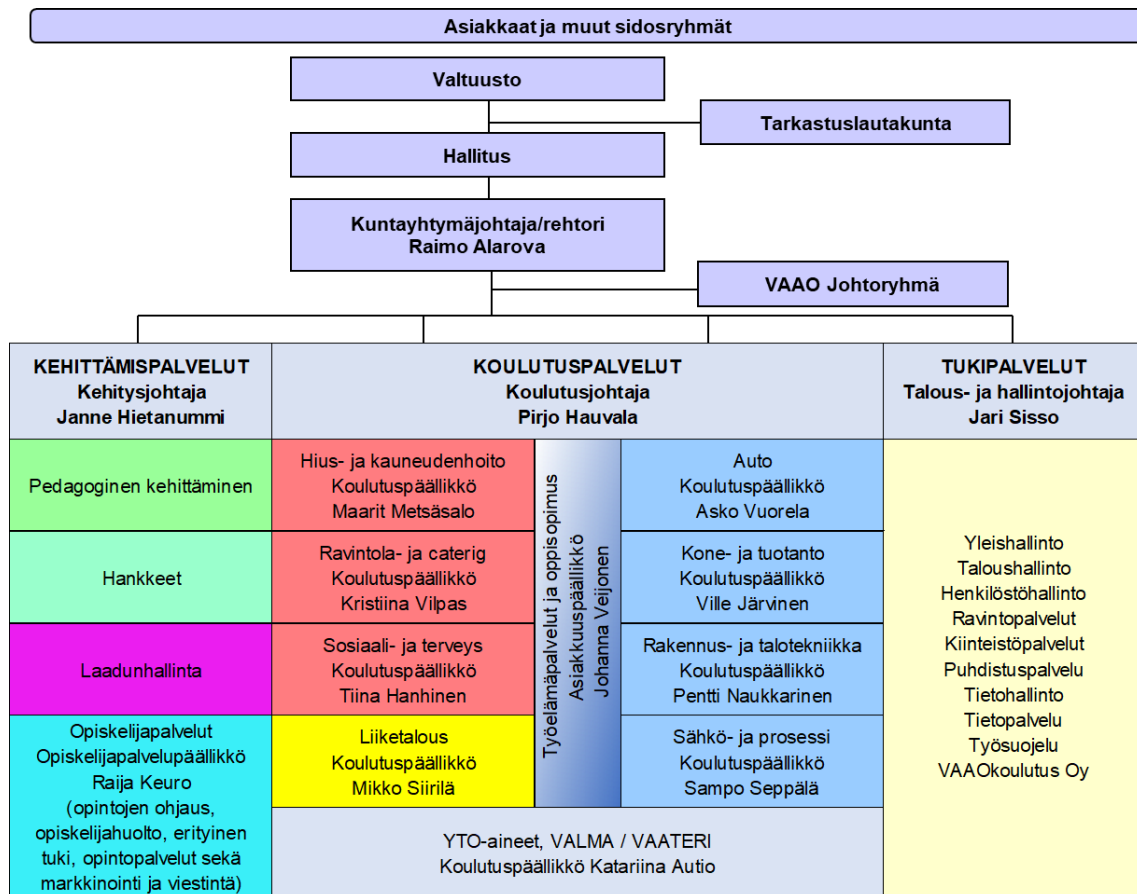
Kuntayhtymän johtavat viranhaltijat

Kuntalain 410/2015 125 §:n tarkoittamia tilivelvollisia eli tehtäväalueiden johtavia viranhaltijoita vuonna 2019 olivat:

Kuntayhtymäjohtaja/rehtori	Raimo Alarova
Koulutusjohtaja	Pirjo Hauvala
Kehitysjohtaja	Janne Hietanummi
Talous- ja hallintojohtaja	Jari Sisso (3.4.2019 alkaen)

Kuntayhtymän organisaatio 31.12.2019

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä / Valkeakosken ammattiopisto (VAAO) muodostuu kolmesta tulosalueesta. Koulutuspalvelut tulosalue toteuttaa ydinprosesseja oppiminen ja ohjaus sekä työelämäpalvelut. Ydinprosesseja tukevat kehittämisspalvelut ja tukipalvelut.

1.1.4 Kuntayhtymän henkilöstö

Henkilöstöraportti on tämän tilinpäätös- ja toimintakertomuksen luvussa 9.

1.1.5 Ympäristöasiat

Koulutuskuntayhtymän toiminnassa otetaan huomioon kestävän kehityksen tavoitteet. Koulutuskuntayhtymällä on yhtymähallituksen hyväksymä kestävän kehityksen suunnitelma. Suunnitelmassa on kuusi painopistealuetta, jotka ovat oppilaitoksen strategian mukaisia. Alueet ovat:

- kestävä kulutus ja hankinnat
- energian, veden ja materiaalien säästäminen
- jätteiden synnyn ehkäisy ja kierrätys
- turvallisuus
- työhyvinvointi
- syrjäytymisen ehkäisy, opiskelijahuolto ja muu oppimisen tuki

Painopistealueille on laadittu omat suunnitelmansa, joilla ohjeistetaan kestävän kehityksen mukaiseen ja tulokselliseen toimintaan.

Kestävä kehitys on otettu mukaan koulutuskuntayhtymän strategiaan kestävän kehityksen ohjelmalla. VAAOn kestävän kehityksen tavoitteena on toimia yleisten kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti (ekologinen, sosiaalinen, taloudellinen ja kulttuurinen kestävyys) ja edistää niiden integroitumista osaksi opintosisältöjä ja opiskelijoiden arkea.

1.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä, riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Koulutuskuntayhtymän toimintatuotoista n. 90 % on valtionosuusrahoitusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän rahoituksen perusteet muuttuivat ammatillisen koulutuksen reformin yhteydessä muutamaa vuotta aiemmin. Koulutuksen järjestäjän saama rahoitus koostuu kolmesta kokonaisuudesta: perus-, suorite- ja vaikuttavuusrahoituksesta. Rahoitusjärjestelmän muutos on tehnyt tulevan rahoituksen ennakkoinnin aiempaa haastavammaksi. Perusrahoituksen määrän oli tarkoitus olla vuodesta 2022 eteenpäin ainoastaan 50 % kokonaisrahoituksesta. Tammikuussa 2020 Opetus- ja kulttuuriministeriö ilmoitti kuitenkin muutoksesta, jolla perusrahoituksen määrä asetetaan 70 prosenttiin kokonaisrahoituksesta. Suoritusrahoituksen osuus tulee olemaan 20 % ja vaikuttavuusrahoituksen 10 %. Muutoksella ministeriö pyrkii parantamaan rahoituksen ennakoitavuutta ja varmistamaan, että malli huomioi oppivelvollisuuden laajentamisen tavoitteet ja turvaa osaltaan myös aikuisväestön mahdollisuudet kouluttautumiseen

Seuraava iso muutos ammatillisen koulutuksen reformin jälkeen onkin jo tulossa. Uuden oppivelvollisuuslain ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2021. Oppivelvollisuuden laajentaminen on iso uudistus. Opetus- ja kulttuuriministeriön alustavien linjausten mukaan oppivelvollisuus päättyisi henkilön täyttäessä 18 vuotta. Oikeus maksuttomiin opintoihin jatkuisi kuitenkin siihen saakka, että henkilö saa suoritettua oppivelvollisena aloittamansa tutkinnon loppuun. Oppivelvollisuusiän nostoon liittyvä koulutuksen maksuttomuus saattaa nostaa koulutuksen järjestäjien kustannuksia merkittävästi. Koulutuksen järjestäjän kannalta onkin tärkeää, että heille korvattaisiin täysimääräisesti uuteen oppivelvollisuustehtävään liittyvät kustannukset.

Oman merkittävän haasteen koulutuskunnan toiminnalle ja taloudelle muodostaa kuntayhtymän toiminta-alueen väestökehitys, vaikka koko Pirkanmaan väestönkehitys vaikuttaa lähivuosina positiiviselta. Vuosien 2018-2030 väestöennusteen mukaan väestönmäärä on vähenemässä mm. Valkeakoskella, Akaassa ja Pälkäneellä. Perusasteen päättävien ja toisen asteen koulutukseen siirtyvien määrät tulevat laskemaan merkittävästi 2020 -luvun kuluessa.

Vuoden 2020 talousarviossa ja taloussuunnitelmassa vuosille 2021-22 on arvioitu toimintatuottojen osalta valtionosuusrahoituksen pysyvän nykyisellä tasolla tai laskevan hiukan. Toimintakulujen arvioidaan kasvavan vastaavalla ajanjaksolla erityisesti henkilökulujen osalta. Menojen kasvu arvioidaan siten tulojen kasvua nopeammaksi. Tämän seurauksena koulutuskuntayhtymän vuosikateen arvioidaan jäävän tulevina vuosina aikaisempaa alemmalle tai korkeintaan nykyiselle tasolle. Kuntayhtymän jäsenkuntien asettama tavoite on kattaa vuosikatteella 50 % suunnitelmanmukaisista poistoista. Tavoitteen saavuttaminen vaikuttaa haasteellista talousarvio- tai taloussuunnitelmavuosina.

Talousarvion 2020 laadinnan yhteydessä varauduttiin Toivola -rakennuksen laajaan saneeraukseen tai rakennuksen korvaamiseen uudella rakennuksella. Tämän arvioitiin nostavan kuntayhtymän investointitason vuosina 2020–2021 poistotasoa korkeampi. Taloussuunnitelman mukaan vuosikate ei olisi riittänyt kattamaan investointeja taloussuunnitelmavuosina. Tämä merkitsisi ulkopuolisen rahoituksen käyttöä. Lähtötilanteessa koulutuskunta olisi kuitenkin nettovelaton. Tilikauden päättymisen jälkeen yhtymähallituksen tekemän linjauksen mukaan Toivola -rakennuksessa toteutetaan käyttöä turvaavat toimet, joilla päästään rakennuksen alkuperäisen elinkaaren loppuun. Valitun saneerausvaihtoehdon toteuttaminen ei odoteta edellyttävän ulkopuolisen rahoituksen käyttöä. Kassavarojen määrä laskee investointien ja toimintakulujen kasvun seurauksena talousarvio ja taloussuunnitelmavuosina.

Kuntayhtymän tilikauden tulokset ovat olleet alijäämisiä tilikaudesta 2015 alkaen. Tilikausien tulokset tulevat pysymään alijäämäisinä myös lähivuosina. Suunnitelman mukaiset poistot pysyvät nykyisellä tasolla 0,8 – 0,9 milj. euron tasolla. Suunnitelman mukaisia poistoja tulevat jonkin verran kasvattamaan Toivola -rakennuksen saneerauskustannukset. Vastaavasti ko. poistojen määrää tulee taloussuunnitelma jakson lopulla alentamaan jonkin verran Väinölä -rakennuksen vanhan osan poistoajan päättyminen vuoden 2022 tammikuussa. Aiemmiltä tilikausilta kertynyt ylijäämä riittänee kattamaan syntyvät alijäämät.

1.1.7 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kuntalaki (410/2015 115 §) velvoittaa kuntia ja kuntayhtymiä järjestämään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä raportoimaan niiden tuloksellisuudesta. Riskienhallinnan tulee olla järjestelmällistä toimintaa ja kattaa olennaiset toimintaan ja talouteen liittyvät riskit. Niistä annettavan toimintakertomusraportoinnin tulee perustua todennettavissa olevaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuuden arviointiin.

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymässä sisäinen valvonta perustuu yhtymähallituksen 9.4.2008 hyväksymään sisäisen valvonnan ohjeeseen. Riskienhallinnan osalta noudatetaan koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuuston 25.5.2010 hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa. Riskienhallintapolitiikkaa on täydennetty riskienhallinnan toimeenpano-ohjelmalla.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kuntayhtymän tehokasta johtamista, riskienhallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Sisäinen valvonta käsittää sekä luottamushenkilöille kuuluvan seurannan että esimiesten suorittaman toimivaltansa piiriin kuuluvan toiminnan tarkkailun ja korjaavat toimenpiteet.

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä vastaavat kuntayhtymän hallitus ja -johtaja. Kuntayhtymän hallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, sekä hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi hallitus valvoo näiden noudattamista. Kuntayhtymäjohtaja/rehtori vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta koulutuskuntayhtymän tasolla. Tulosalueiden johtajat ja muut esimiehet ovat velvollisia järjestämään vastuualueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan.

Kuntayhtymällä ei ole omaa erillistä sisäistä tarkastustoimintaa eikä tarkastusta ole organisoitu erilliseksi toiminnoksi. Tarvittaessa kuntayhtymän tilintarkastajat arvioivat osana toiminnan laillisuusvalvontaa kuntayhtymän sisäisen valvontajärjestelmän toimivuutta.

Kuntayhtymän toiminnassa noudatettiin toimintaa koskevia lakeja ja asetuksia sekä toisen asteen ammatillista koulutusta koskevia erityisohjeita. Koulutuskuntayhtymän toimintaa ohjaa keskeisesti opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa. Ammatillisen koulutuksen reformin myötä päivittynyt lainsäädäntö on huomioitu päivittämällä koulutusta koskevia ohjeita ja sääntöjä. Koulutuskuntayhtymän sisäistä valvontaa ja omaa toimintaa ohjaa kuntayhtymän hallintosääntö, joka hyväksyttiin 28.11.2017. Voimaa se tuli 1.1.2018. Perussopimus ja konserniohje ovat tulleet voimaan vuoden 2018 alussa. Koulutuskuntayhtymälle on myönnetty ISO 9001 -sertifikaatti 20.6.2018. Järjestelmään kuuluvat sisäiset ja ulkoiset auditoinnit tuovat esiin myös tärkeitä havaintoja sisäisen valvonnan kannalta.

Johtoryhmä tekee vuosittain kokonaisarvion kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Arviointi toteutetaan johtoryhmälle suunnatulla kyselyllä. Viimeisimmät arvioinnit on toteutettu tammikuussa 2019 ja tammikuussa 2020. Kysely kattaa seuraavat osa-alueet: hallinto- ja johtamistapa, riskienhallinta, valvontatoimenpiteet, tieto- ja tiedonvälitys ja seuranta.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus kuntayhtymän tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida, hallita ja raportoida toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinta käsittää kuntayhtymän lyhyen ja pitkän aikavälin strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit, jotka voivat olla ulkoisia tai sisäisiä. Riskienhallinnan tulee kohdistua koko kuntayhtymään ja sen eri toimintoihin ja organisa-

tiotasoihin. Kuntalain mukaisesti kuntayhtymän hallitus antaa vuosittain yhtymäkokoukselle toimintakertomuksessa selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä.

Koulutuskuntayhtymässä on suoritettu vuosittain riskien kartoitusta talousarvion laadinnan yhteydessä. Todennetut riskit jaotellaan riskiluokkiin: strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkorismit. Riskien osalta arvioidaan sekä toteutumisen todennäköisyyden ja niiden vaikutusten mukaan. Riskien arvioinnissa määritellään riskien hallinnan toimenpiteet ja toimenpiteiden vastuuhenkilöt. Yhtymähallitukselle raportoidaan kerran vuodessa sisäisestä valvonnasta sekä merkittävimmistä riskeistä.

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän toimintaan liittyvissä riskeissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuonna 2019.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja toimeenpanoon liittyvä ohjeistus sekä hankintaohje päivitetään vuonna 2020. Samalla selvitetään tarpeita päivittää hallintosääntöä.

1.2 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma (1000 €)	2019	2018
Toimintatuotot	10 101	10 399
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-9 820	-10 032
Toimintakate	281	367
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	0
Muut rahoitustuotot	0	0
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	-6	0
Vuosikate	276	367
Poistot ja arvonalentumiset	-1 092	-970
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0
Tilikauden tulos	-816	-603
Tilikauden yli-/alijäämä	-816	-603
Tuloslaskeman tunnusluvut		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	103	104
Vuosikate/Poistot, %	25	38
Kasvuprosentti	-3	1
Toimintakate %, toimintatuotoista	3	4
Vuosikate, €/opiskelija	272	298
Opiskelijamäärä *)	1 015,83	1 230,0

*) Vuoden 2018 tunnusluvun laskennassa käytetty opiskelijamäärää, vuoden 2019 tunnusluvun laskennassa käytetty opiskelijavuotta

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulojen eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katettua varsinaisen toiminnan tuotoilla. Toimintatuotot kattoivat 103 % toimintakuluista. Edellisellä tilikaudella tunnusluku oli hieman parempi.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa käytetään tunnuslukua Vuosikate/poistot. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävää. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Kuntayhtymän vuosikate oli tilikaudella edellistä tilikautta alhaisempi.

1.2.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma (1000 €)	2019	2019	2018	2018
		Konsernin pankkitili huomioiden		Konsernin pankkitili huomioiden
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	276	276	367	367
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjaukset	-18	-18	-22	-22
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-128	-128	-343	-343
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	18	18	22	22
Toiminnan ja investointien rahavirta	148	148	24	24
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	-148		89	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1	0	-113	-113
Rahoituksen rahavirta	0	0	-113	-113
Rahavarojen muutos	-1	154	0	217
Rahavarat 31.12.	70	3 202	72	3 048
Rahavarat 1.1.	72	3 048	72	2 831
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 5 vuodelta (1000 €)	-825		284	
Investointien tulorahoitus, %	215,6 %		107,0 %	
Laskennallinen lainanhoitokate	ei lainoja/lyh		ei lainoja/lyh	
Kassan riittävyys, pv	3	117	3	107

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus % = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$. Tunnusluku kertoo siis sen, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$. Tunnusluku kuvaa, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kuntayhtymän rahavaroilla.

1.2.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE			VASTATTAVAA (1000 €)		
VASTAAVAA (1000 €)	2019	2018		2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 039	10 003	OMA PÄÄOMA	10 964	11 929
Aineettomat hyödykkeet	13	23	Peruspääoma	6 775	6 775
Aineettomat oikeudet	0	0	Arvonkorotusrahasato	34	34
Aineelliset hyödykkeet	8 995	9 949	Muut omat rahastot	0	0
Maa- ja vesialueet	49	49	Edell. tilikausien yli-/alijäämä	4 971	5 722
Rakennukset	8 359	9 258	Tilikauden yli-/alijäämä	-816	-602
Kiinteät rakenteet ja laitteet	180	194	POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	118	234	PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	3	3			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hakinnat	286	211	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	28	23
Sijoitukset			Muut toimeksiantojen pääomat	28	23
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	29	29	VIERAS PÄÄOMA	1 589	1 689
Muut osakkeet ja osuudet	2	2	Pitkäaikainen	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	26	23	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0
Muut toimeksiantojenvarat	26	23	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 516	3 615	Lyhyt aikainen	1 589	1 689
Vaihto-omaisuus	27	30	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0
Aineet ja tarvikkeet	27	30	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saamiset	3 419	3 513	Saadut ennakot	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Ostovelat	416	302
Lyhytaikaiset saamiset	3 419	3 513	Muut velat	164	197
Myyntisaamiset	80	100	Siirtovelat	1 009	1 190
Muut saamiset	3 248	3 237	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 581	13 641
Siirtosaamiset	91	176			
Rahoitusarvopaperit	0	0	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Rahat ja pankkisaamiset	70	72	Omavaraisuusaste, %	87	87
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 581	13 641	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	15,7	16,2
			Kertynyt yli-/ alijäämä	4 155	5 120
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/opiskelija	4 090	4 163
			Lainakanta 31.12., 1 000 €	0	0
			Lainakanta 31.12., €/opiskelija	0	0
			Lainat ja vastuut, 31.12.	528	485
			Lainat ja vastuus, €/opiskelija	0	0
			Lainasaamiset, 1 000 €	0	0
			Opiskelijamäärä *)	1015,83	1230

*) Vuoden 2018 tunnuslukujen laskennassa käytetty opiskelijamäärää, vuoden 2019 tunnuslukujen laskennassa käytetty opiskelijavuotta

Omavaraisuusaste, % = 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot). Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä). Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosin

1.2.4 Kokonaistulot ja -menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT 2019					
TULOT	1000 €	%	MENOT	1000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	964	9,5	Toimintakulut	9 820	98,7
Verotulot	0	0	- Valmistus omaan käyttöön	0	0,0
Valtionosuudet	9 137	90,5	Korkokulut	6	0,1
Korkotuotot	0	0	Muut rahoituskulut	0	0,0
Muut rahoitustuotot	0	0	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- pakoll. varausten muutos	0	0,0
- Pysyvien vastaavien	-18	-0,2	- Pysyvien vastaavien	0	0,0
hyödykkeiden luovutusvoitot			hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet	0	0	Investointimenot	128	1,3
investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien	18	0,2	Rahoitustoiminta		
hyödykkeiden luovutusvoitot			Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	Lyhytaikaisten lainojen	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0	Oman päätöman vähennys	0	0,0
Oman päätöman lisäys	0	0			
Kokonaistulot yhteensä	10 101	100,0	Kokonaismenot yhteensä	9 954	100,0

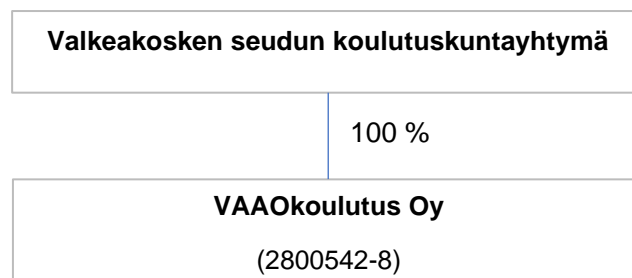
Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Kokonaistuloista lähes 100 % muodostuu toimintatuotoista. Kuntayhtymän saamat valtionosuudet muodostavat toimintatuotoista noin 90,5 % ja muut toimintatuotot 9,5 %. Kokonaismenoista toimintakulut käsittävät 98,7 % ja investointimenot noin 1,3 %. Kokonaistulojen ja -menojen erotus on noin 0,139 milj. euroa.

1.3 Kuntayhtymäkonsernin toiminta ja talous

1.3.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymäkonserniin kuuluu kuntayhtymän 100-prosenttisesti omistama tytäryhteisö VAAOkoulutus Oy, jonka aloitti toimintansa joulukuussa 2016. Yhtiöön on siirretty koulutuskuntayhtymän kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittama toiminta. Yhtiöllä ei ole omaa henkilöstöä, toimitiloja ja laitteita, vaan se hankkii pääsääntöisesti kaikki koulutuksen järjestämisessä tarvittavat palvelut kuntayhtymältä.

1.3.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntayhtymän tytäryhtiön toiminnan ja talouden ohjaus perustuu 28.11.2017 hyväksymään konserniohjeeseen. Ohjeen mukaan

- Tytäryhteisö noudattaa talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnassa kuntayhtymän antamia ohjeita ja aikatauluja.
- Tytäryhteisö ovat velvollisia raportoimaan toiminnastaan ja taloudellisesta tilanteestaan konserniohjeen ohjeiden mukaisesti
- Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta ja rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi konsernijohtolle (yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja)
- Tytäryhteisön hallituksen on hankittava konsernijohtoon ennakkokäsitys konserniohjeessa lueteltuihin toimenpiteisiin
- Yhtymähallitus nimeää edustajat tytäryhteisön yhtiökokoukseen ohjeistaa yhtiökokousedustajia tytäryhteisön hallituksen kokoonpanosta sekä hallituksen jäsenten valinnasta

1.3.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalaki (410/2015) asettaa konsernivalvonnan perusteet. Ko. lain 48 §:n mukaan konsernijohto (kuntayhtymässä hallitus ja kuntayhtymän johtaja) vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Lisäksi lain 123 §:n mukaan tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän hallintosäännön 13 §:ssä on täsmennetty kuntayhtymän hallituksen, kuntayhtymäjohtajan sekä talous- ja hallintojohtajan tehtäviä ja toimivallan jakoa omistajaohjauksessa ja konsernivalvonnassa. Edellä mainitut tahot vastaavat konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta. Konserniohjausta ja -valvonta perustuu

1.3.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

		2019		2018
Toimintatuotot		10 152 006,14		10 435 113,93
Toimintakulut		-9 841 363,50		-10 046 496,49
Osuus osakkuusyhteisön voitosta (tappiosta)		0,00		0,00
Toimintakate		310 642,64		388 617,44
Verotulot		0,00		0,00
Valtionosuus		0,00		0,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	966,81		619,46	
Korkokulut	0,65		0,00	
Muut rahoituskulut	-5 593,82	-4 626,36	-21,88	597,58
Vuosikate		306 016,28		389 215,02
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-901 199,89		-969 554,74
Omistuksen eliminointierot		0,00		0,00
Arvonalentumiset		-191 139,00		0,00
Satunnaiset erät		0,00		0,00
Tilikauden tulos		-786 322,61		-580 339,72
Tilinpäätössiirrot		0,00		0,00
Tilikauden verot		-1 162,07		3 154,00
Laskennalliset verot		0,00		0,00
Vähemmistöosuudet		0,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-787 484,68		-577 185,32

Tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/toimintakulut, % = 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut	103	104
Vuosikate / Poistot, % = 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset	28	40
Vuosikate, euroa/opiskelija = Vuosikate / opiskelijamäärä (vrt. vuosi opiskelijamäärä)	300	270
Opiskelijavuosi (vertailutieto opiskelijamäärä)	1020	1440

1.3.5 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	306 016,28	389 215,02
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-1 162,07	3 154,40
Tulorahoituksen korjauserät	-17 994,63	-21 718,55
	<u>286 859,58</u>	<u>370 650,87</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-127 875,89	-343 164,77
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	17 994,63	21 718,55
	<u>-109 881,26</u>	<u>-321 446,22</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	176 978,32	49 204,65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-148 539,93	89 046,62
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 250,00	50,00
Vaihto-omaisuuden muutos	3 031,91	-16,08
Saamisten muutos	100 330,20	-179 494,45
Korottomien velkojen muutos	-112 336,88	41 046,30
Rahoituksen rahavirta	<u>-156 264,70</u>	<u>-49 367,61</u>
Rahavarojen muutos	20 713,62	-162,96
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	177 404,44	156 690,82
Rahavarat 1.1.	<u>156 690,82</u>	<u>156 853,78</u>
	20 713,62	-162,96

Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-767	313
Investointien tulorahoitus, % = 100 x Vuosikate / Investointien omahankintameno	239	113
Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)		
Kassan riittävyys, pv = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella	6	6

Konsernitase ja sen tunnusluvut

	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	12 514,66	23 285,08
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
	<u>12 514,66</u>	<u>23 285,08</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	48 746,41	48 746,41
Rakennukset	8 358 847,54	9 258 049,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	180 464,66	194 461,43
Koneet ja kalusto	117 629,86	233 536,37
Muut aineelliset hyödykkeet	2 653,76	2 653,76
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	286 468,57	211 055,56
	<u>8 994 810,80</u>	<u>9 948 503,38</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	2 500,00	2 500,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
	<u>2 500,00</u>	<u>2 500,00</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	26 294,91	22 715,89
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
	<u>26 294,91</u>	<u>22 715,89</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	26 992,02	30 023,93
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
	<u>26 992,02</u>	<u>30 023,93</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	53 480,42	60 743,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	3 248 629,78	3 243 702,62
Siirtosaamiset	91 181,50	175 522,47
	<u>3 393 291,70</u>	<u>3 479 968,09</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Rahat ja pankkisaamiset	177 404,44	156 690,82
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 633 808,53	13 663 687,19

	31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 775 384,27	6 775 384,27
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	0,00	0,00
Arvonkorotusrahassto	33 979,51	33 979,51
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 988 507,95	5 714 233,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-787 484,68	-577 185,32
	<u>11 010 387,05</u>	<u>11 946 411,66</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	26 294,91	22 715,89
Muut toimeksiantojen pääomat	1 450,00	200,00
	<u>27 744,91</u>	<u>22 915,89</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	417 575,73	304 566,77
Muut velat	168 437,87	199 689,17
Siirtovelat	1 009 662,97	1 190 103,70
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
	<u>1 595 676,57</u>	<u>1 694 359,64</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 633 808,53	13 663 687,19

Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	87	87
= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16	16
= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.		
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	21	21
= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$ Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.		
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	4 201	5 137
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa / opisk	4 117	3 567
= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Opiskelijavuosi/-määrä}$		
Konsernin lainat, € / opiskelijavuosi / -mää	0	0
= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Opiskelijavuosi/-määrä}$		
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)		
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	528	485
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + vuokravastuut		
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset		
Opiskelijavuosi/vert.tieto opiskelijamäärä	1 020	1 440

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Yhtymähallitus esittää tilikauden -816.366,03 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Kirjataan tilikauden tulos, alijäämä 816.366,03 euroa taseen edellisten tilikausien ylijäämä-/alijäämätilille

Huolimatta tilikauden alijäämästä, erillistä talouden tasapainottamista koskevaa suunnitelmaa ei tarvitse tehdä, koska koulutuskuntayhtymällä on tilikauden alijäämä mukaan lukien taseessa kertynyttä ylijäämää yhteensä 4.154.884,37 euroa.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILUT

2.1 Strategiset tavoitteet ja koulutuskuntayhtymän tuloksellisuus

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän / Valkeakosken ammattiopiston VAAO strategia vuosille 2018-2021 on hyväksytty toteutettavaksi yhtymävaltuuston kokouksessa 28.11.2017. Strategia määrittelee VAAOn toimintamallit ja –periaatteet, joilla varmistetaan vision suuntainen toiminta ja sen toteutuminen. Yksityiskohtaiset toimenpiteiden tavoitteet ja toteutussuunnitelmat vahvistetaan erikseen kunakin vuonna talousarvion laadinnan yhteydessä. Samassa yhteydessä yhtymähallitus seuraa tavoitteiden toteutumista ja käsittelee mahdollisesti strategian täydennykset ja muutokset.

VAAOn perustehtävä: kouluttaa osaajia työelämään ja yhteiskuntaan

VAAOn visio: Uudistuva ja välittävä VAAO – ilo oppia

VAAO:n arvot ovat: **V**astuullisesti yhdessä
Asiakaslähtöisesti
Ammattitaidolla
Osaamista kehittäen

Strategiassa määritellään Valkeakosken ammattiopiston palvelulupaukset (Tavoitteet) opiskelijoille, työelämälle, yhteiskunnalle ja työyhteisölle.

Strategiset kehitysohjelmat konkretisoivat toimenpiteet vision saavuttamiseksi. VAAO:ssa toteutetaan seuraavia neljää toimintaohjelmaa:

- Pedagoginen ohjelma
- Kehittämishjelma
- Henkilöstöohjelma
- Kestävän kehityksen ohjelma

Pedagoginen ohjelma

Ammatillisen koulutuksen reformi edellyttää joustavia hakeutumisvaiheen ja koulutuksen toteuttamisen prosesseja, joissa opiskelijoiden henkilökohtaistaminen on keskiössä. Kullekin opiskelijalle luodaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma HOKS, jota päivitetään systemaattisesti opintojen edetessä. Henkilökohtaiset ja joustavat menetelmät edellyttävät myös uusia lähestymistapoja pedagogisiin ratkaisuihin. Tarvitaan käytännönläheisempiä ja monipuolisempia menetelmiä, jotta henkilökohtaiset polut toteutuvat. Avainasemassa ovat käytännönläheisyys, työvaltaisuus, pajapedagogia, digitaaliset ratkaisut ja työpaikalla järjestettävän koulutuksen kehittäminen.

Henkilökohtaistamisen työvälineisiin lukeutuvat myös kansainvälisyys, yrittäjyyskasvatus ja kilpailutoiminta, jotka osaltaan edesauttavat myös opiskelijan arkioppimista ja elinikäisen oppimisen avaintaitojen kehittymistä. Yhteistyötä tehdään laajoissa oppilaitos- ja kumppanuusverkostoissa parhaiden käytänteiden löytämiseksi ja kehittämisen tehostamiseksi.

VAAOn oppimisympäristöjä - fyysisiä tiloja ja digitaalisia toimintaympäristöjä - kehitetään investointiohjelman ja hankerahoituksen turvin. Näin varmistetaan opiskelijoille ajanmukaiset ja monimuotoiset puitteet oppimiselle. Työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä opiskelijat oppivat ai-doissa työelämän ympäristöissä, jotka täydentävät VAAOn omia oppimisympäristöjä. Laadukas työelämäyhteistyö edellyttää VAAOn ja työpaikkojen henkilöstöltä toimivaa yhteistyötä koulutusso-pimusten ja oppisopimusten toteuttamisessa sekä ohjaus- ja arviointiosaamisen kehittämisessä. Työelämäyhteistyötä toteutetaan myös työpaikkakartoitusten ja -koulutusten sekä oppimista tuke-van palvelu- ja tuotantotoiminnan kautta.

Laadukkaiden tukitoimien, pedagogisten järjestelyjen ja henkilökohtaisten polkujen avulla vasta-taan reformin ammatilliselle koulutukselle asettamiin vaatimuksiin. Laadukas koulutuksen järjestä-minen ja riittävä tuki edistävät läpäisyä ja yhteiskuntatakuun toteutumista.

Kehittämisen painopisteet:

- koulutus on sisällöllisesti laadukasta, ammattitaitoa ja työllistymistä edistävää sekä yritysten ammatillista toimintaa ja osaamista kehittävää mahdollistaen elinikäisen oppimisen
- henkilökohtaistaminen ja joustavat opintopolut nykyaikaisia työvälineitä hyödyntäen
- opetusmenetelmien ja pedagogisten ratkaisujen kehittäminen
- työvaltaisten opiskelumenetelmien painottaminen
- työelämässä järjestettävän koulutuksen kehittäminen
- läpäisyn tehostaminen
- kansainvälisyys
- yrittäjyyskasvatus
- yhteistyötä tehdään tiiviisti oppilaitosten ja yritysten kanssa
- panostetaan ajanmukaisiin ja monimuotoisiin oppimisympäristöihin ja -menetelmiin
- yhteiskuntatakuun toteuttaminen

Kehittämishjelma

VAAOn kehittämistoiminta jakautuu ensisijaisesti kahteen osioon: toimintajärjestelmän kehittämi-seen ja hanketoimintaan.

Toimintajärjestelmän kehittäminen

Toimintajärjestelmän kehittämisen tavoitteena on rakentaa ja sertifioida ISO 9001 –toimintajärjestelmä laadunhallinnan ja johtamisen tueksi. Järjestelmän kehittämisen vaiheita ovat prosessikuvausten, jatkuvan parantamisen menettelyjen (auditoinnit, katselmukset, itsearviointit), mittaamisen, seurannan, palautejärjestelmän sekä toimintakäsikirjan suunnittelu, laatiminen ja jalkauttaminen johdon työväliseksi ja koko henkilöstön käyttöön.

Toimintajärjestelmän valmistuttua sen kehittämistoiminta painottuu järjestelmän käytön ja kehittämisen koordinointiin. Käytön koordinoinnilla tarkoitetaan toiminnan mittaamisen, seurannan ja jatkuvan parantamisen organisointia sekä järjestelmän päivittämiseen liittyvien toimintojen toteuttamista. Järjestelmän jatkokehittämisellä viitataan toimintaan, jossa järjestelmään itsessään kehitetään sisäisissä ja ulkoisissa itsearvioinneissa ja auditoinneissa esille nousevien kehittämiskohteiden kautta.

Kehittämisen painopisteet:

- Toimintajärjestelmän luominen
- Toimintajärjestelmän hyödyntäminen toiminnan laadun ja jatkuvan parantamisen varmistamiseksi

Hanketoiminta

Hanketoiminnalla tuetaan VAAOn kehittämistoimintaa. Hankerahoitusta haetaan strategiaan kirjattujen tavoitteiden toteuttamista edistäviin toimenpiteisiin. Painotus on pedagogisen ohjelman tavoitteissa, jotka puolestaan pohjautuvat pitkälti ammatillisen koulutuksen reformin asettamiin vaatimuksiin. Hanketoimintaa toteutetaan verkostoissa, joista yleisimmät ovat Välkky-verkosto sekä Tampereen seudun ammattiopiston ja Sasky koulutuskuntayhtymän muodostamat verkostot. Lisäksi hankkeissa toimii kehittämiskumppaneita, kuten työelämän ja sidosryhmien tahoja. Hanketoimintaa koordinoi kehitysjohtaja.

Kehittämisen painopisteet:

- pedagoginen kehittäminen
- oppimisympäristöjen kehittäminen
- nivelvaiheet ja ohjaus
- työelämän kehittäminen ja palvelu
- yhteiskunta- ja nuorisotakuu
- hyvinvointi
- oppilaitosyhteistyö
- henkilöstön kehittäminen
- kansainvälisyys.

Henkilöstöohjelma

VAAO 2021 -strategialla tavoitellaan toiminnan kokonaisvaltaista uudistamista, jolla pystytään vastaamaan nopeasti ja joustavasti työ- ja elinkeinoelämän ja yksilöiden muuttuviin osaamistarpeisiin. Tavoitteena asiakaslähtöisiä ja joustavia osaamisen kehittämispolkuja, selkeitä asiakaslähtöisiä toimintatapoja ja parempaa laatua ja vaikuttavuutta sekä vahvempaa roolia työ- ja elinkeinoelämän kehittämisessä. Henkilöstöohjelman toimenpiteillä pyritään parantamaan ja varmistamaan henkilöstön valmiudet; tiedot, taidot ja asenteet strategisten tavoitteiden toteuttamisessa ja tuloksien saavuttamisessa.

Palvelulupaus työyhteisölle

Teemme työtä yhdessä tavoitteiden saavuttamiseksi, toisiamme arvostaen ja kunnioittaen. Huolehdimme avoimesta ja välittävästä toimintakulttuurista sekä itsemme kehittämisestä.

Henkilöstöohjelman tavoitteet:

- Työssä turvallisesti, terveellisesti ja hyvällä fiiliksellä
- Yhdessä kohti tavoitteita
- Arvot näkyvät käytännön tekemisessä

Kestävän kehityksen ohjelma

VAAOn kestävän kehityksen tavoitteena on toimia yleisten kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti (ekologinen, sosiaalinen, taloudellinen ja kulttuurinen kestävyys) ja edistää niiden integroitumista osaksi opintosisältöjä ja opiskelijoiden arkea.

VAAOlla on erillinen kestävän kehityksen suunnitelma, jossa toiminnallisiksi painopisteiksi on määritetty:

- kestävä kulutus ja hankinnat
- energian, veden ja materiaalien säästäminen
- jätteiden synnyn ehkäisy ja kierrätys
- turvallisuus
- työhyvinvointi
- syrjäytymisen ehkäisy, opiskelijahuolto ja muu oppimisen tuki

Edellisiä seurataan mittareiden (mm. energian ja veden kulutus, jätteiden määrä, keskeyttäminen) sekä palautekyselyiden (mm. hyvinvointi) avulla.

Kestävän kehityksen edistämiseksi on nimetty työryhmä, jossa on edustus kaikista henkilöstöryhmistä ja opiskelijakunnasta. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti ja koordinoi kestävän kehityksen strategisia tavoitteita sekä toimintaohjelman sisältöjä ja toimintaa.

2.2 VAAO:n tulokortti 2019

MISSIO	ARVOT	VISIO	Mittarit	TA 2019	TP 2019	TP 2018	TP 2017	
VAAOn tehtävänä on kouluttaa osaajia työelämään ja yhteiskuntaan	Toimintaamme ohjaavat arvot ovat: vastuullisesti yhdessä, asiakaslähtöisesti, ammattitaidolla ja osaamista kehittäen.	Uudistuva ja välittävä VAAO – ilo oppia	Talous	Vuosikate/poistot	>20	25 %	38 %	0 %
				Opiskelijavuodet (painotetut)	1000	1005	995,64	100 %
				Suoritettut tutkinnot	495	352	495	331
				- PT	407	301	407	
				- AT + EAT	88	51	88	
				- VALMA	20	21	20	
			Tutkinnon osat (osp)	41 200	52 912	44 658		
			Asiakas (vaikuttavuus)	Työllistyminen (Vipunen, 2016 valm.)	> 60 %	66 %	57 %	52 %
				Jatko-opintoihin sijoittuminen (päätt.)		5 %	5 %	
				Opiskelijapalaute (ARVO)	> 3,5/ 5		3,5 / 5	3,8 / 5
				- aloittaneet		4,3		
				- päättäneet		4,2		
			Työelämäpalaute	> 3,5/5	4,1 / 5	4,2 / 5	4,3 / 5	
			Ensisijaiset hakijat (YH)	> 1,0	0,67	0,70	0,74	
			Prosessi	Keskeyttämisaste (negatiivinen, KV)	< 6 %	10,8 %	10,3 %	9,2 %
				Oppisopimuksien määrä (kpl)		289	223	
				Näyttöjen määrä oppilaitoksessa (kpl)		487	963	
				Näyttöjen määrä työpaikoilla (kpl/%)	65 %	1157 / 70 %	1100 / 53 %	
				Henkilöstöpalaute (Tukipalvelut)		3,8 / 5	4,1 / 5	3,9 / 5
				Henkilöstöpalaute (Kehittämispalvelut)		3,7 / 5	3,76 / 5	3,8 / 5
			Henkilöstä	Kelpoisuusaste	>80 %	95,3 %	91,9 %	86,9 %
				Koulutuspäivät (pv / hlö / v)	>3	2,6	4,9	3,3
				Sairauspoissaolot (pv /hlö / v)	< 2,5	1,8	2,5	2,2
				Työhyvinvointipalaute (TH-indeksi)	>3,5 / 5	3,66 / 5	3,71 / 5	3,75 / 5
TOB								
Työn kehittävyys	>3,5 / 5	3,9 / 5		3,9 / 5	3,8 / 5			
Esimiestyö	>3,5 / 5	3,8 / 5		3,8 / 5	3,7 / 5			
Ergonomia	>3,5 / 5	3,8 / 5		3,8 / 5	3,7 / 5			
Optimaalinen kuormitus	>3,5 / 5	3,3 / 5		3,3 / 5	3,5 / 5			
Työkyky	>3,5 / 5	4,0 / 5		4,0 / 5	4,0 / 5			
Tiedonkulku ja vuoro vaikutus	>3,5 / 5	3,6 / 5		3,6 / 5	3,5 / 5			

2.3 Käyttötalouden toteutumisvertailut tulosalueittain

2.3.1 Koulutuspalvelut

Koulutuksen tulosalueella koulutimme osaajia tekniikan ja palveluiden eri ammattialoille. myös valmistavan ammatillisen koulutuksen VALAM-ryhmissä etsittiin suuntaa ammattiopinnoille. Vuoden lopussa koulutuspalveluissa työskenteli 74 henkilöä. Koulutimme osaajia seuraavissa tiimeissä:

- liiketoiminta-ala
- tieto- ja viestintätekniikan ala
- hotelli-, ravintola- ja cateringala
- hius- ja kauneudenhoitoala
- sosiaali- ja terveysala
- yhteiset tutkinnon osat
- talonrakennusala
- talotekniikan ala
- pintakäsittelyala
- kiinteistöpalveluala
- autoala
- kone- ja tuotantotekniikan ala
- sähkö- ja automaatioala
- prosessiala

Olemme vieneet ammatillisen koulutuksen reformia eteenpäin. Hakeutumisprosesseja erityisesti jatkuvan haun osalta on tehostettu. Opiskelijoiden henkilökohtaistaminen HOKS-prosessin kautta on tullut osaksi oppilaitoksen arkea. Koulutus- ja erityisesti oppisopimusten määrä on kasvanut taiseisesti. Kesäajan opintojen kehittäminen ja kesätöiden oppisopimusmahdollisuudet ovat olleet työn alla. Väyläopintoja Hämeen ammattikorkeakoulun kanssa kehitettiin ja sähkö- ja automaatioalan lisäksi väyläopintoja aloitettiin liiketoiminnan ja tieto- ja viestintätekniikan aloilla. Campusyhteistyö kaksoistutkinto-opiskelijoiden opinnoista keskittyi ylioppilastutkinnon viiden pakollisen aineen opintojen suunnitteluun.

Olemme onnistuneet ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanossa opiskelijoilta koottavan palautteen perusteella hyvin. Aloittaneiden opiskelijoiden valtakunnallisen palautekyselyn keskiarvo oli 4,25 ja valmistuneiden opiskelijoiden vastaava keskiarvo oli 4,17. Työelämäpalautteen keskiarvo oli 4,20.

Opetus- ohjaus- ja työelämäpalveluiden henkilöstöä olemme kouluttaneet uusiin järjestelmiin ja tiimivalmennusten kautta kehitämme yhteisen tekemisen kulttuuria, joka on ehdoton edellytys reformin toimeenpanon tavoitteiden saavuttamiseksi. Siirtyminen vuosityöaikaan 1.8.2019 on ollut suuri ja haastava muutos opetushenkilöstölle ja koko organisaatiolle. Reformin toimeenpano ja uusi vuosityöaika ovat kuormittaneet opetushenkilöstön arkea melkoisesti. Muutos vanhasta opetusvelvollisuus-ajattelusta vuosityöaika-ajatteluun vaatii oman aikansa, että toiminta, ohjeet ja tulkinnat vaikiintuvat sekä opetushenkilöstön että hallinnon tasolla. Olemme yhdessä miettineet ratkaisuja ja resursseja vuosityöaikaan sekä kehittäneet vuosityöajan seurantajärjestelmää yhdessä opetushenkilöstön kanssa.

Yhteistyökumppaneiden kanssa teimme erilaisia yhteistyöprojekteja sekä campuksella että yhteistyökumppaneidemme tiloissa. Näkyvin yhteistyömuoto on opiskelijoiden vetämä VaaopopUp-kauppa, jossa yritykset, opiskelijat ja työelämä kohtaavat. Kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa olemme tehneet kehittämistyötä erilaisten opinnollistamistapojen edistämiseksi.

Kansainvälinen opiskelijavaihto oli vilkasta. VAAOsta lähti 41 opiskelijaa kansainvälisiin vaihtoihin ja meille päin tuli 49 opiskelijaa. Henkilöstöliikkuvuuksia toteutui 15 ja saimme vastaavasti 13 kv-vierasta.

Koulutuspalvelut -tulosalue / Tuloslaskelma 2019 (euroa)

	Talousarvio 2019	Talousarvio muutos 2019	Talousarvio yhteensä 2019	Toteuma 2019	Poikkeama
(Ulkoiset ja sisäiset)					
Toimintatuotot	10 363 782	-238 167	10 125 615	9 646 484	479 130
Toimintakulut	-10 990 607		-10 990 607	-9 539 168	-1 451 438
Netto (toimintakate)	-625 825	-238 167	-864 992	107 316	-972 308
Rahoitustuotot ja kulut				-6	6
Sumu -poistot	-173 704		-173 704	-874 048	700 343
Tilikauden yli-/alijäämä	-800 529	-238 167	-1 038 696	-766 738	271 959

2.3.2 Kehityspalvelut

VAAOn kehittämisspalvelut tuottaa opiskelija- ja järjestelmäasiantuntijapalveluita sekä koordinoi hanketoimintaa, laadunhallintaa ja viestintää. Kehittämisspalveluissa työskenteli vuoden lopussa 12 henkilöä. Opiskelijahuolto-prosessissa työskentelee kuntayhtymän työntekijöiden lisäksi Valkeakosken kaupungin työntekijöitä. Vuonna 2019 opiskelijapalveluihin tehtiin merkittävä panostus uuden lähiesimiehen, opiskelijapalvelupäällikön, palkkaamisen kautta. Lähiesimiehen johdolla on aloitettu useiden ohjauksellisten avainprosessien ja niihin liittyvän viestinnän uudistaminen.

Laadunhallinnassa oli toinen kausi VAAO:lle myönnetyn ISO 9001 -sertifikaatin aikana. Vuonna 2019 VAAO:ssa toteutettiin ulkoinen auditointi vertaisarviointimenetelmää hyödyntäen, sisäisiä auditointeja, itsearviointi sekä johdon katselmus. Lisäksi panostettiin voimakkaasti mittaus- ja seurantatiedon raportointiin sekä luotiin malli näiden käsittelemiselle johtamisen tukena. Luetelluista mit-

taamisen ja seurannan menetelmistä nousseet kehittämiskohteet on viety toimintajärjestelmän parantamisen toimenpiteisiin. Tällaisia kohteita ovat olleet muun muassa hanketoiminnasta tiedottaminen ja muu strateginen tiedottaminen, perehdyttäminen sekä sisäinen viestintä.

Hanketoiminnassa painottuivat digitaalinen kehittäminen, tiedolla johtaminen, tiimiorganisaation systemaattinen rakentaminen, ydinprosessien kehittäminen, hyvinvointi ja kansainvälisyys. Hanke-toiminnasta julkaistiin verkossa vuotuinen hankejulkaisu, jossa kerrotaan tarkemmin hankkeiden tunnusluvuista ja tuloksista. Vuonna 2019 hankkeiden kokonaisbudjetti oli 1 118 823 euroa, josta omarahoitusosuus oli 106 718 euroa.

Kehittämispalvelut -tulosalue / Tuloslaskelma 2019 (euroa)

(Ulkoiset ja sisäiset)	Talousarvio 2019	Talousarvio muutos 2019	Talousarvio yhteensä 2019	Toteuma 2019	Poikkeama
Toimintatuotot: kehittä- misen palvelut	423 024		423 024	387 126	358 98
Toimintatuotot: hanketoi- minta	275 396		275 396	462 405	-187 009
Toimintakulut: kehittämi- senpalvelut	-423 024	-6 138	-429 162	-387 126	-42 036
Toimintakulut: hanketoi- minta	-136 688		-136 688	-507 409	370 721
Netto (toimintakate)	138 708	-6 138	132 570	45 004	177 574
Rahoitustuotot ja kulut					
Sumu -poistot					
Tilikauden yli-/alijäämä	138 708	-6 138	132 570	45 004	177 574

2.3.3 Tukipalvelut

Tukipalvelut tuottavat muiden tulosalueiden perustehtävää tukevia palveluita. Lisäksi tukipalvelut vastaavat myös kuntayhtymän yhteisistä palveluista. Talous- ja hallintojohtajan vastuualueella ovat toimisto-, henkilöstö-, talous-, ruoka-, kiinteistö-, tietohallinto- ja tietopalvelut. Tukipalvelut hankki-
vat mm. kirjanpitoon, reskontranhoitoon ja maksuliikenteeseen liittyviä palveluita Valkeakosken kaupungilta. Tukipalveluissa työskenteli vuoden lopussa 27 henkilöä.

Vuoden aikana tukipalveluissa on osaltaan aloitettu yhteisen tekemisen kulttuurin mukaiset toimintamallit. Toiminnan kehittäminen on ollut osana normaalia toimintaa. Kiinteistöpalvelut ovat vuoden

aikana jatkaneet yhteistyökumppaneiden kanssa sisäilmaan liittyviä tutkimuksia sekä Toivola -rakennuksessa että Väinölä -rakennuksen uudella puolella. Tutkimusten perusteella päätettiin vuoden lopulla keskeyttää opetus- ja liikuntatoiminta Toivola -rakennuksessa toistaiseksi. Selvittelyt Toivola -rakennusta koskevista toimenpiteistä jatkuivat tilikauden päättymisen yli. Väinölä -rakennuksessa aloitettiin ilmanvaihtojärjestelmän tasapainottaminen loppuvuodesta ja toimenpiteet jatkuvat vuoden 2020 puolelle

Tukipalvelut -tulosalue / Tuloslaskelma 2019 (euroa)

(Ulkoiset ja sisäiset)	Talousarvio 2019	Talousarvio muutos 2019	Talousarvio yhteensä 2019	Toteuma 2019	Poikkeama
Toimintatuotot	4 016 688		4 016 688	3 467 757	548 931
Toimintakulut	-3 262 996	-160 343	-3 423 339	-3 249 466	-173 873
Netto (toimintakate)	753 692	-160 343	593 349	218 291	375 058
Rahoitustuotot ja kulut				40	-40
Sumu -poistot	-753 692		-753 692	-27 152	-726 540
Arvon alentumiset		-813 359	-813 359	-191 139	-622 220
Tilikauden yli-/alijäämä	0	-973 702	-973 702	40	-973 742

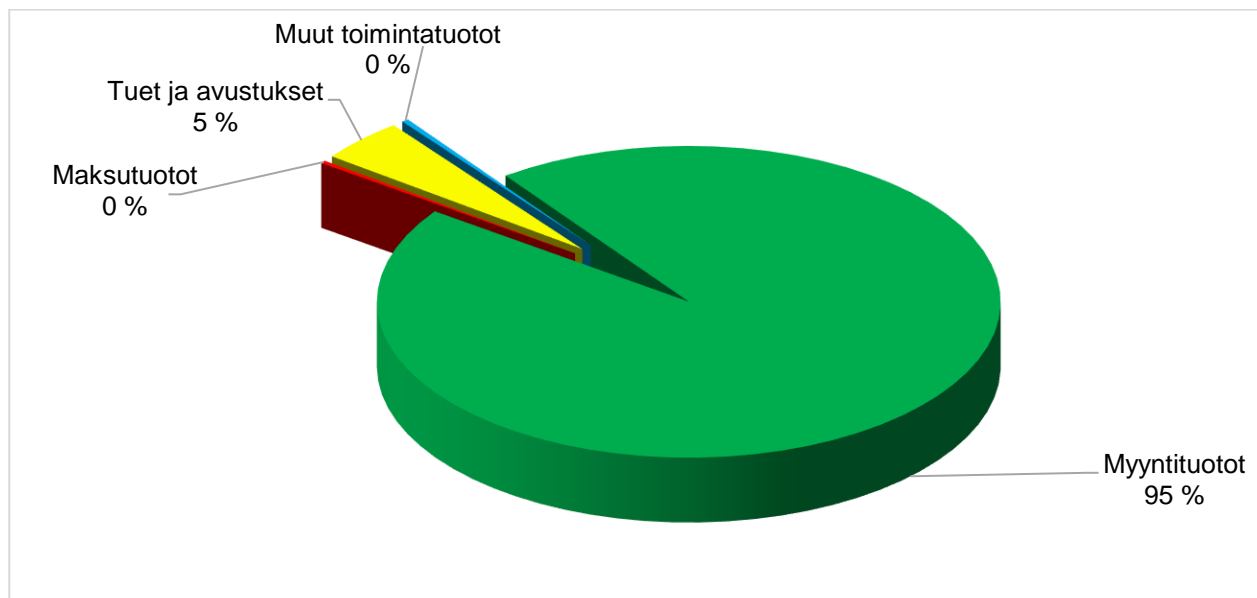
2.3.4 Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä yhteensä

VAAO:n tuloskortti 2019 toteutumiseen on esitelty kohdassa 3.2.

Koulutuskuntayhtymä / Tuloslaskelma 2019 (euroa)

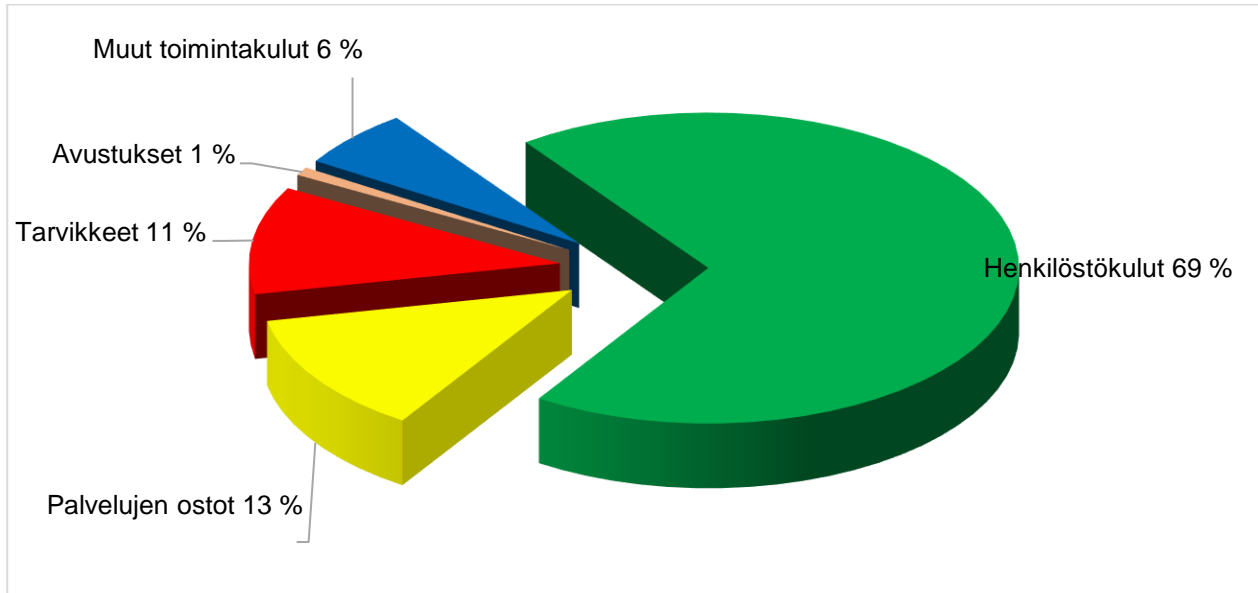
	Talousarvio 2019	Talousarvio muutos 2019	Talousarvio yhteensä 2019	Toteuma 2019	Poikkeama
(Ulkoiset ja sisäiset)					
Toimintatuotot	15 078 890	-238 167	14 840 723	13 963 772	876 951
Valm. omaan käyttöön	0				
Toimintakulut	-14 813 315	-166 481	-14 979 796	-13 683 169	-1 296 627
Netto (toimintakate)	265 575	-404 648	-139 073	280 603	-419 676
Rahoitustuotot ja kulut				-4 630	4 630
Vuosikate	265 757	-404 648	-139 073	275 973	-415 046
Sumu -poistot	-927 396		-927 396	-901 200	-26 196
Arvon alentumiset		-813 359	-813 359	-191 139	-622 220
Tilikauden yli-/alijäämä	-661 821	-1 218 007	-1 879 828	-816 366	-1 063 462

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän ulkoiset toimintatuotot olivat tilikaudella 10 100 952 euroa (TP 2018 10 398 882 euroa). Toimintatuotot muodostuvat myynti-, maksu- ja muista toimintatuotoista sekä tuista ja avustuksista. Myyntituotot muodostavat 95 % kuntayhtymän ulkoisista toimintatuotoista. Myyntituottojen tärkein erä on valtionosuusrahoitus, joka muodostaa noin 90,5 % kaikista toimintatuotoista. Toimintatuotot toteutuivat alkuperäistä talousarviota pienempänä.

Kuvio 1 Ulkoiset toimintatuotot TP 2019

Kuntayhtymän ulkoiset toimintakulut olivat tilikauden aikana yhteensä 9 820 350 euroa (TP 2018 10 032 472 euroa). Toimintakulut koostuvat henkilöstökuluista, palveluiden ostosta, aineista, tarvikkeista ja tavaroista, avustuksista ja muista toimintakuluista. Toimintakuluista merkittävin erä on henkilöstökulut, jotka olivat vuonna 2019 6 791 981 euroa. Toimintakulut toteutuivat alkuperäistä ja muutettua talousarviota pienempinä. Lisäksi ne toteutuivat edellistä tilikautta pienempinä.

Kuvio 2 Ulkoiset toimintakulut TP 2019

Tilikauden tulos oli tappiollinen 816 366 euroa. Tappio on pienempi kuin talousarviomuutoksen hyväksymisen yhteydessä arvioitiin. Talousarviomuutosesityksen laatimisen yhteydessä arvioitiin, että Toivola -rakennuksen koko poistamaton tasearvon osalta tehtäisiin arvonalentumiskirjaus. Tase arvo muodostuu vuonna 2011 tehdyn saneerauksen kustannuksista. Rakennus oli tässä vaiheessa arvioitu joko purettavaksi tai että, siinä tulnaisiin tekemään perusteellinen saneeraus. Vuoden lopulle jatkuneiden rakennuksen kuntoarvioinnin pohjalta on hallitus kuitenkin päättänyt kevyempään saneerausvaihtoehtoon, jolloin arvonalentuminen on kirjattu alhaisempana. Arvonalennuksen määrä on arvioitu niiden tilojen neliömäärien mukaan, joissa tullaan tekemään merkittäviä saneeraustöitä.

2.4 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Ulkoinen	Talousarvio 2019	Talousarvio muutos 2019	Talousarvio yhteensä 2019	Toteuma 2019	Poikkeama 2019
Toimintatuotot					
Myyntituotot	9 845 752,00	-238 167,00	9 607 585,00	9 580 909,57	26 675,43
Maksutuotot	55 757,00	0,00	55 757,00	29 755,46	26 001,54
Tuet ja avustukset	380 531,00	0,00	380 531,00	454 591,41	-74 060,41
Muut toimintatuotot	11 412,00	0,00	11 412,00	35 696,21	-24 284,21
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-6 917 520,00	0,00	-6 917 520,00	-6 791 980,92	-125 539,08
Palvelujen ostot	-1 234 783,00	-147 850,00	-1 382 633,00	-1 241 234,40	-141 398,60
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-1 210 965,00	-18 631,00	-1 229 596,00	-1 102 793,77	-126 802,23
Avustukset	-91 380,00	0,00	-91 380,00	-85 723,44	-5 656,56
Muut toimintakulut	-573 229,00	0,00	-573 229,00	-598 617,02	25 388,02
Toimintakate	265 575,00	-404 648,00	-139 073,00	280 603,10	-419 676,10
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0,00	0,00	0,00	691,74	-691,74
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00	271,84	-271,84
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	-5 592,92	5 592,92
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	-0,90	0,90
Vuosikate	265 575,00	-404 648,00	-139 073,00	275 972,86	-415 045,86
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-927 396,00	0,00	-927 396,00	-901 199,89	-26 196,11
Arvonalentumiset	0,00	-813 359,00	0,00	-191 139,00	191 139,00
Tilikauden tulos	-661 821,00	-1 218 007,00	-1 879 828,00	-816 366,03	-1 063 461,97
Tilikauden yli-/alijäämä	-661 821,00	-1 218 007,00	-1 879 828,00	-816 366,03	-1 063 461,97

2.5 Investointiosan toteutumisvertailu

1634 Tekn alat oppymp ajanmukaistam	Kustannusarvio	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset 2019	Talousarvio muutosten jälkeen 2019		Kustannusarvio ta käytetty 31.12.2019	
					Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019
Menot	-55 000	0	-55 000	0	-55 000	-127	-54 873	-127
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	-55 000	0	-55 000	0	-55 000	-127	-54 873	-127
1635 Palvelualat oppymp ajanmukaistan								
Kustannusarvio	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset 2019	Talousarvio muutosten jälkeen 2019		Kustannusarvio ta käytetty 31.12.2019		
				Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	
Menot	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	-36 229	-13 771	-36 229
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	-36 229	-13 771	-36 229
1636 Kiinteistö perusparannus								
Kustannusarvio	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset 2019	Talousarvio muutosten jälkeen 2019		Kustannusarvio ta käytetty 31.12.2019		
				Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	
Menot	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0
1637 Ajoneuvo yhteiskäyttö								
Kustannusarvio	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset 2019	Talousarvio muutosten jälkeen 2019		Kustannusarvio ta käytetty 31.12.2019		
				Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	
Menot	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	-16 234	-3 766	-16 234
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	-16 234	-3 766	-16 234
1503 Omakotitalon rakentaminen								
Kustannusarvio	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset 2019	Talousarvio muutosten jälkeen 2019		Kustannusarvio ta käytetty 31.12.2019		
				Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	
Menot	-365 000	-211 056	-140 000	0	-140 000	-75 286	-64 714	-286 341
Tulot	340 000	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	-25 000	-211 056	-140 000	0	-140 000	-75 286	-64 714	-286 341
VALKEAKOSKEN SEUDUN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ								
Kustannusarvio	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset 2019	Talousarvio muutosten jälkeen 2019		Kustannusarvio ta käytetty 31.12.2019		
				Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	
Menot	-590 000	-211 056	-365 000	0	-365 000	-127 876	-237 124	-338 931
Tulot	340 000	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	-250 000	-211 056	-365 000	0	-365 000	-127 876	-237 124	-338 931

2.6 Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	Talousarvio 2019	Talousarvio muutos 2019	Talousarvio yhteensä 2019	Toteuma 2019	Poikkeama 2019
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	265 575,00	-404 648,00	-139 073,00	275 972,86	-415 045,86
Tulorahoituksen korjauserät				-17 994,63	17 994,63
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-365 000,00	0,00	-365 000,00	-127 875,89	-237 124,11
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	0,00			17 994,63	-17 994,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	-99 425,00	-404 648,00	-504 073,00	148 096,97	-652 169,97
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00	0,00		0,00
Oman pääoman muutokset				-148 539,93	
Muut maksuvalmiuden muutokset				-834,53	834,53
Toimeksiant.varojen ja po muutos				1 250,00	-1 250,00
Vaihto-omaisuuden muutos				3 031,91	-3 031,91
Saamisten muutos				94 154,33	-94 154,33
Korottomien velkojen muutos				-99 270,77	99 270,77
Rahoituksen rahavirta	0,00	0,00	0,00	-149 374,46	149 374,46
Rahavarojen muutos	-99 425,00	-404 648,00	-504 073,00	-1 277,49	-502 795,51
			Rahavarat 31.12.	70 384,71	
			Rahavarat 1.1.	71 662,20	
				-1 277,49	

2.7 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2019

	Sito- vuus 1) N B	Määrärahat 1 000 €					Tuloarviot 1 000 €				
		Talousarvio	Talousarvio muutos	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio	Talousarvio muutos	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Poikkeama
Ulkoinen											
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Koulutuspalvelut											
Opetus ja maksullinen palvelutoiminta	N	6206	0	6206	5695	511	9822	-238	9584	9471	113
Kehittämispalvelut											
Kehittämisen palvelut	N	423	6	429	386	43	1	0	1	2	-1
Hanketoiminta	N	137	0	137	505	-368	275	0	275	462	-187
Tukipalvelut	N	3263	160	3423	3235	188	195	0	195	165	30
TULOSLASKELMAOSA											
Korkotulot	N						0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	N						0	0	0	0	0
Korkomenot	N	0	0	0	6	-6					
Muut rahoitusmenot	N	0	0	0	0	0					
INVESTOINTIOSA											
Omakotitalon rakentaminen (Linnunrata 10)	N	140	0	140	75	65	0	0	0	0	0
Tekniikan alat oppimisympäristöjen ajanmukaistaminen	N	55	0	55	0	55	0	0	0	0	0
Palvelualat oppimisympäristöjen ajanmukaistaminen	N	50	0	50	36	14	0	0	0	0	0
Kiinteistö perusparannus	N	100	0	100	0	100	0	0	0	0	0
Ajoneuvo yhteiskäyttöön	N	20	0	20	16	4	0	0	0	0	0
RAHOITUSOSA											
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset		0	0	0	-149	149	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ		10394	166	10560	9805	755	10293	-238	10055	10100	-45

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2019		1.1.-31.12.2018	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	9 580 909,57		9 766 462,24	
Maksutuotot	29 755,46		35 477,04	
Tuet ja avustukset	454 591,41		560 892,12	
Muut toimintatuotot	<u>35 696,21</u>	10 100 952,65	<u>36 050,89</u>	10 398 882,29
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	17,56	17,56
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 379 973,43		-5 644 273,24	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 292 089,37		-1 363 356,16	
Muut henkilösivukulut	-119 918,12		-139 298,81	
Palveluiden ostot	-1 241 234,40		-1 208 143,83	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 102 793,77		-1 044 167,85	
Avustukset	-85 723,44		-82 464,75	
Muut toimintakulut	<u>-598 617,02</u>	-9 820 349,55	<u>-550 766,88</u>	-10 032 471,52
Toimintakate		280 603,10		366 428,33
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	963,58		605,24	
Muut rahoituskulut	<u>-5 593,82</u>	-4 630,24	<u>-21,88</u>	583,36
Vuosikate		275 972,86		367 011,69
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-901 199,89		-969 554,74	
Arvonalentumiset	<u>-191 139,00</u>	-1 092 338,89	<u>0,00</u>	-969 554,74
Tilikauden tulos		-816 366,03		-602 543,05
Tilikauden yli/alijäämä		-816 366,03		-602 543,05

3.2 Tase

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	6 775 384,27	6 775 384,27
Tietokoneohjelmistot	12 514,66	23 285,08	Arvonkorotusrahasto	33 979,51	33 979,51
Aineelliset hyödykkeet			Muut omat rahastot		
Maa- ja vesialueet	48 746,41	48 746,41	Edellisten tilikausien ylijäämä	4 971 250,40	5 722 333,38
Rakennukset	8 358 847,54	9 258 049,85	Tilikauden yli-/alijäämä	-816 366,03	-602 543,05
Kiinteät rakenteet ja laitteet	180 464,66	194 461,43	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	10 964 248,15	11 929 154,11
Koneet ja kalusto	117 629,86	233 536,37	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Muut aineelliset hyödykkeet	2 653,76	2 653,76	VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja kesken-			PAKOLLISET VARAUKSET		
eräiset hankinnat	286 468,57	211 055,56	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	9 007 325,46	9 971 788,46	Lahjoitusrahast.pääomat	26 294,91	22 715,89
Sijoitukset			Stipendit	1450,00	200,00
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	28 922,69	28 922,69	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	27 744,91	22 915,89
Muut osakkeet ja osuudet	2 500,00	2 500,00	VIERAS PÄÄOMA		
	31 422,69	31 422,69	Pitkäaikainen		
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9 038 748,15	10 003 211,15	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				0,00	0,00
Lahjoitusrahast.varat	26 294,91	22 715,89	Lyhytaikainen		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	26 294,91	22 715,89	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus			Saadut ennakot	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	26 992,02	30 023,93	Ostovelat	415 868,37	302 007,08
	26 992,02	30 023,93	Muut velat	163 761,94	196 453,27
Saamiset			Siirtovelat	1 009 662,97	1 190 103,70
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 589 293,28	1 688 564,05
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 581 286,34	13 640 634,05
Myyntisaamiset	79 787,94	100 474,03			
Muut saamiset	3 247 897,11	3 237 024,38			
Siirtosaamiset	91 181,50	175 522,47			
	3 418 866,55	3 513 020,88			
Rahoitusarvopaperit					
Sij.muihin rahoitusmarkk.instr	0,00	0,00			
	0,00	0,00			
Rahat ja pankkisaamiset	70 384,71	71 662,20			
	70 384,71	71 662,20			
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 516 243,28	3 614 707,01			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 581 286,34	13 640 634,05			

3.3 Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2019		1.1.-31.12.2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	275 972,86		367 011,69	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-17 994,63	257 978,23	-21 718,55	345 293,14
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-127 875,89		-343 164,77	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pys.vastaavien hyöd. luovutustulot	17 994,63	-109 881,26	21 718,55	-321 446,22
Toiminnan ja investointien rahavirta		148 096,97		23 846,92
Rahoitustoiminnan rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-148 539,93	-148 539,93	89 046,62	89 046,62
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.varojen ja po muutos	1 250,00		50,00	
Vaihto-omaisuuden muutos	3 031,91		-16,08	
Saamisten muutos	94 154,33		-157 654,03	
Korottomien velkojen muutos	-99 270,77	-834,53	44 710,85	-112 909,26
Rahoituksen rahavirta		-149 374,46		-23 862,64
Rahavarojen muutos		-1 277,49		-15,72
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	70 384,71		71 662,20	
Rahavarat 1.1.	71 662,20	-1 277,49	71 677,92	-15,72

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	10 152 006,14	10 435 113,93
Toimintakulut	-9 841 363,50	-10 046 496,49
Osuus osakkuusyhteisön voitosta (tappiosta)	0,00	0,00
Toimintakate	310 642,64	388 617,44
Verotulot	0,00	0,00
Valtionosuus	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	966,81	619,46
Korkokulut	0,65	0,00
Muut rahoituskulut	-5 593,82	-21,88
	-4 626,36	597,58
Vuosikate	306 016,28	389 215,02
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-901 199,89	-969 554,74
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-191 139,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-786 322,61	-580 339,72
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00
Tilikauden verot	-1 162,07	3 154,00
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	0,00	0,00
	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-787 484,68	-577 185,32

Konsernirahoituslaskelma

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	306 016,28	389 215,02
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-1 162,07	3 154,40
Tulorahoituksen korjauserät	-17 994,63	-21 718,55
	<u>286 859,58</u>	<u>370 650,87</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-127 875,89	-343 164,77
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	17 994,63	21 718,55
	<u>-109 881,26</u>	<u>-321 446,22</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	176 978,32	49 204,65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-148 539,93	89 046,62
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 250,00	50,00
Vaihto-omaisuuden muutos	3 031,91	-16,08
Saamisten muutos	100 330,20	-179 494,45
Korottomien velkojen muutos	-112 336,88	41 046,30
Rahoituksen rahavirta	<u>-156 264,70</u>	<u>-49 367,61</u>
Rahavarojen muutos	20 713,62	-162,96
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	177 404,44	156 690,82
Rahavarat 1.1.	156 690,82	156 853,78
	<u>20 713,62</u>	<u>-162,96</u>

Konsernitase

	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	12 514,66	23 285,08
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
	<u>12 514,66</u>	<u>23 285,08</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	48 746,41	48 746,41
Rakennukset	8 358 847,54	9 258 049,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	180 464,66	194 461,43
Koneet ja kalusto	117 629,86	233 536,37
Muut aineelliset hyödykkeet	2 653,76	2 653,76
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	286 468,57	211 055,56
	<u>8 994 810,80</u>	<u>9 948 503,38</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	2 500,00	2 500,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
	<u>2 500,00</u>	<u>2 500,00</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	26 294,91	22 715,89
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
	<u>26 294,91</u>	<u>22 715,89</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	26 992,02	30 023,93
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
	<u>26 992,02</u>	<u>30 023,93</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	53 480,42	60 743,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	3 248 629,78	3 243 702,62
Siirtosaamiset	91 181,50	175 522,47
	<u>3 393 291,70</u>	<u>3 479 968,09</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Rahat ja pankkisaamiset	177 404,44	156 690,82
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 633 808,53	13 663 687,19

	31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 775 384,27	6 775 384,27
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	0,00	0,00
Arvonkorotusrahassto	33 979,51	33 979,51
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 988 507,95	5 714 233,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-787 484,68	-577 185,32
	<u>11 010 387,05</u>	<u>11 946 411,66</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	26 294,91	22 715,89
Muut toimeksiantojen pääomat	1 450,00	200,00
	<u>27 744,91</u>	<u>22 915,89</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	417 575,73	304 566,77
Muut velat	168 437,87	199 689,17
Siirtovelat	1 009 662,97	1 190 103,70
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
	<u>1 595 676,57</u>	<u>1 694 359,64</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 633 808,53	13 663 687,19

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno määräisenä. Vaihto-omaisuuden käsittelyssä käytössä on Futursoft -ohjelmisto.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

4.2 Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus

Koulutuspalvelujen arvonlisäverokäsittelyn muuttuneesta oikeuskäytännöstä (KHO 2018:115 julkaistu 20.8.2018) johtuen Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä muutti koulutuspalvelujen myynnin osalta arvonlisäverokirjausta 1.1.2019 alkaen. Aikaisemmin koulutuspalveluiden oppilastöiden osalta laskutettiin asiakkailta arvonlisäverollisia hintoja, ja tätä myyntiä vastaavat hankinnat käsiteltiin vähennysjärjestelmässä. Tilinpäätökseen 31.12.2018 mennessä koulutuskuntayhtymä ehti tehdä verottajalle oikaisuvaatimuksen vuoden 2015 osalta maksetusta myynnin arvonlisäverosta, joka tilinpäätökseen 31.12.2018 on kirjattu arvonlisäverosaamisiin ja oikaisemaan kertyneitä

vuoden 2015 voittovaroja EUR 89.042,62 arvosta. Vastaavaa myyntiä koskevat hankinnat on arvonlisäveron 2015 osalta oikaistu vähennysjärjestelmästä palautusjärjestelmään. Kuntayhtymä oli aikeissa tehdä vastaavat arvonlisäveron oikaisuvaatimukset myös vuoden 2016 (tulosvaikutukseltaan EUR 85.667,83) ja 2017 (tulosvaikutukseltaan EUR 85.679,68) osalta vuoden 2019 aikana. Vuoden 2018 kirjanpidon ollessa vielä avoinna oli arvonlisäverokäsittelyn muutos korjattu jo vuoden 2018 kirjanpidon lukuihin. Vuosi 2018 ja 2017 eivät olleet vertailukelpoisia oikaisuvaatimuksen myynnin arvonlisäveron osalta.

Vuosi	€	Selitys
2015	89 046,62	Oikaisuvaatimus jätetty 21.12.2018
2016	85 667,83	Oikaisuvaatimus tarkoitus jättää vuoden 2019 aikana
2017	85 679,68	Oikaisuvaatimus tarkoitus jättää vuoden 2019 aikana
2018	59 493,31	Oikaistu kirjanpidossa 2018
	319 887,44	

Verohallinto antoi 04.06.2019 (P0076773599) päätöksen koskien vuoden 2015 myynnin arvonlisäverojen korjauksia. Päätöksen mukaan koulutuskuntayhtymän on tullut suorittaa oppilastöiden myynnistä arvonlisäveroa. Päätös on huomioitu vuoden 2019 tilinpäätöksessä oikaisulla, jolla edellisten tilikausien yli-/alijäämätilin saldoa alennettu 89 046,62 eurolla. Päätöksen perusteella on korjattu vuoden 2018 tilinpäätökseen tehty oikaisu alentamalla edellisten tilikausien vuosien yli-/alijäämätilin saldoa 59 493,31 eurolla.

4.3 Aikaisempien tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä

Ei esitetä

4.4 Ympäristöasioiden esittäminen

Ympäristöasiat on koottu erilliseksi ympäristöraportiksi, joka on esitetty tilinpäätöksen vapaaehtoisissa liitetiedoissa.

4.5 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kilpailutilanteessa markkinoilla järjestettävä koulutus on kuntalain 410/2015 126 §:n tarkoittamalla tavalla toteutettava osakeyhtiö-, osuuskunta-, yhdistys- tai säätiömuotoisen järjestäjän kautta. Jotta VAAO voi edelleen tarjota tällaista koulutusta mm. työttömille työnhakijoille ja seutukunnan työ- ja elinkeinoelämälle, perustettiin yhtymävaltuuston päätöksellä 22.11.2016 § 27 VAAOkoulutus Oy, joka on 100%:sti Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän omistuksessa. Yhtiöllä ei ole omaa

henkilöstöä, toimitiloja tai muuta omaisuutta, vaan se hankkii kaikki koulutuksen järjestämisessä tarvittavat palvelut kuntayhtymältä.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän (y-tunnus 0206289-7) ainoa tytäryhteisö VAAOkoulutus Oy (y-tunnus 2800542-8), joka perustettiin 5.12.2016. Tytäryhtiön varsinainen toiminta alkoi kalenterivuonna 2017.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Olennaisia sisäisiä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kuntayhtymän ja sen tytäryhteisön keskinäinen omistus on eliminoitu.

4.6 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

4.6.1 Kuntayhtymän toimintatuotot

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Koulutuspalvelut				
Yksikköhintarahoitus	9 136 745	9 355 797	9 136 745	9 234 911
Muut toimintatuotot	385 133	442 294	334 080	526 948
	9 521 878	9 798 091	9 470 825	9 761 859
Kehittämispalvelut				
Kehittämisen palvelut	39 230	24 449	39 230	24 449
Hanketoiminta	425 590	448 519	425 590	448 519
	464 820	472 968	464 820	472 968
Tukipalvelut	165 308	164 055	165 308	164 055
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>10 152 006</i>	<i>10 435 114</i>	<i>10 100 953</i>	<i>10 398 882</i>

4.6.2 Verotulojen erittely

Ei esitetä

4.6.3 Valtionosuuksien erittely

	VSKY	
	2019	2018
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	9 136 745,00	9 234 912,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>9 136 745,00</i>	<i>9 234 912,00</i>

4.6.4 Palvelujen ostojen erittely

Ei esitetä

4.6.5 Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei esitetä

4.6.6 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat 1.1.2013 alkaen, poistosuunnitelmaan tehty lisäys YV §9/24.4.2017:

	VSKY	
	Poistoaika/-%	Poistotapa
Muut pitkävaikutteiset menot		
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmistot	2 vuotta	Tasapoisto
Muut aineettomat hyödykkeet	2-5 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset		
Hallinto ja laitosrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennusten peruserän parannus	20 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset (ulkovarasto)	20 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	3 vuotta	Tasapoisto
Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.		

4.6.7 Pakollisten varausten muutokset

Ei esitetä

4.6.8 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Muut luovutusvoitot	-17 994,63	-21 718,55	-17 994,63	-21 718,55
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>-17 994,63</i>	<i>-21 718,55</i>	<i>-17 994,63</i>	<i>-21 718,55</i>
Muut toimintakulut				
Pysyvien vastaavien luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

4.6.9 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei esitetä

4.6.10 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Ei esitetä

4.6.11 Erittely poistoerojen muutoksista

Ei esitetä

4.6.12 Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei esitetä

4.7 Taseen liitetiedot

4.7.1 Arvonkorotukset

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Arvonkorotusrahasto 1.1.	33 979,51	33 979,51	33 979,51	33 979,51
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	33 979,51	33 979,51	33 979,51	33 979,51
<i>Arvonkorotukset yhteensä</i>	<i>33 979,51</i>	<i>33 979,51</i>	<i>33 979,51</i>	<i>33 979,51</i>

4.7.2 Pysyvät vastaavat

PYSYVÄT VASTAAVAT	Aineettomat	Aineettomat
	Aineettomat oikeudet	hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	23 285,08	23 285,08
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-10 770,42	-10 770,42
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	12 514,66	12 514,66
Arvonkorotukset 1.1	0,00	0,00
Arvonkorotusten muutokset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 514,66	12 514,66
Olelliset lisäpoistot	0,00	0,00

PYSYVÄT VASTAAVAT	Aineelliset hyödykkeet						Aineelliset hyödykkeet yhteensä
	Maa ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	14 766,90	9 258 049,85	194 461,43	233 536,37	2 653,76	211 055,56	9 914 523,87
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	52 462,88	0,00	75 413,01	127 875,89
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-708 063,31	-13 996,77	-168 369,39	0,00	0,00	-890 429,47
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	-191 139,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-191 139,00
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	14 766,90	8 358 847,54	180 464,66	117 629,86	2 653,76	286 468,57	8 960 831,29
Arvonkorotukset 1.1	33 979,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33 979,51
Arvonkorotusten muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	48 746,41	8 358 847,54	180 464,66	117 629,86	2 653,76	286 468,57	8 994 810,80
Olelliset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

PYSYVÄT VASTAAVAT	Sijoitukset		Sijoitukset yhteensä	Pysyvät vastaavat yhteensä
	Tytäryhteisö osakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	28 922,69	2 500,00	31 422,69	9 969 231,64
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	127 875,89
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00	-901 199,89
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	-191 139,00
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	28 922,69	2 500,00	31 422,69	9 004 768,64
Arvonkorotukset 1.1	0,00	0,00	0,00	33 979,51
Arvonkorotusten muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	28 922,69	2 500,00	31 422,69	9 038 748,15
Ollennaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00

4.7.3 Omistukset muissa yhteistöissä

Nimi	Kotipaikka	Kuntayhtymän omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisö VAAO koulutus Oy	Valkeakoski	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

4.7.4 Omistukset muissa kuntayhtymissä

Ei esitetä

4.7.5 Omistukset muissa yhteisyhteisöissä

Ei esitetä

4.7.6 Saamisten erittely

	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	34 370,96	0,00	48 024,77
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>34 370,96</i>	<i>0,00</i>	<i>48 024,77</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa ky on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	45 416,98	0,00	52 449,26
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	3 247 897,11	0,00	3 237 024,38
Siirtosaamiset	0,00	91 181,50	0,00	175 522,47
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>3 384 495,59</i>	<i>0,00</i>	<i>3 464 996,11</i>
Saamiset yhteensä	0,00	3 418 866,55	0,00	3 513 020,88

4.7.7 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Hankkeiden tuet ja avustukset	20 510,84	50 919,64	20 510,84	50 919,64
Sosiaalivakuutusjaksotusten saamiset	15 478,92	46 328,90	15 478,92	46 328,90
Kelan korvaus työterveyshuollosta	25 000,00	28 000,00	25 000,00	28 000,00
Muut tulojäämät	30 191,74	50 273,93	30 191,74	50 273,93
Siirtosaamiset yhteensä	91 181,50	175 522,47	91 181,50	175 522,47

4.7.8 Oman pääoman erittely

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27
Arvonkorotusrahasto 1.1.	33 979,51	33 979,51	33 979,51	33 979,51
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	33 979,51	33 979,51	33 979,51	33 979,51
Muut omat rahastot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 714 233,20	6 600 334,29	5 722 333,38	6 600 334,29
Edellisen tilikauden tuloksen käsittely	-577 185,32	-975 147,71	-602 543,05	-967 047,53
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	-148 539,93	89 046,62	-148 539,93	89 046,62
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 988 507,95	5 714 233,20	4 971 250,40	5 722 333,38
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-787 484,68	-577 185,32	-816 366,03	-602 543,05
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>11 010 387,05</i>	<i>11 946 411,66</i>	<i>10 964 248,15</i>	<i>11 929 154,11</i>

4.7.9 Erittely peruspääoman jakautumisesta

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27
	Konserni		VSKY	
	Jäsenkunnan osuus peruspääomasta		Jäsenkunnan osuus peruspääomasta	
Kangasala 0,531 %	35 948,75	35 948,75	35 948,75	35 948,75
Lempäälä 4,214 %	285 482,51	285 482,51	285 482,51	285 482,51
Pälkäne 1,602 %	108 548,89	108 548,89	108 548,89	108 548,89
Urjala 1,072 %	72 600,15	72 600,15	72 600,15	72 600,15
Valkeakoski 66,449 %	4 502 160,01	4 502 160,01	4 502 160,01	4 502 160,01
Akaa 26,134 %	1 770 643,96	1 770 643,96	1 770 643,96	1 770 643,96
	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27	6 775 384,27
<i>Peruspääoma yhteensä</i>	<i>6 775 384,27</i>	<i>6 775 384,27</i>	<i>6 775 384,27</i>	<i>6 775 384,27</i>

4.7.10 Erittely poistoerosta

Ei esitetä

4.7.11 Pitkäaikaiset velat

Ei esitetä

4.7.12 Joukkovelkakirjalainat

Ei esitetä

4.7.13 Pakolliset varaukset

Ei esitetä

4.7.14 Vieras pääoma

	2019		2018	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat kuntayhtymille, joissa kuntayhtymä on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat muille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	415 868,37	0,00	302 007,08
Muut velat	0,00	163 761,94	0,00	196 453,27
Siirtovelat	0,00	1 009 662,97	0,00	1 190 103,70
Yhteensä	0,00	1 589 293,28	0,00	1 688 564,05
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>1 589 293,28</i>	<i>0,00</i>	<i>1 688 564,05</i>

4.7.15 Sekkitililimiitti

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00
<i>Käytettävissä oleva sekkitililimiittiyhteensä</i>	<i>1 600 000,00</i>	<i>1 600 000,00</i>	<i>1 600 000,00</i>	<i>1 600 000,00</i>

4.7.16 Muut velat

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	168 437,87	199 689,17	163 761,94	196 453,27
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>168 437,87</i>	<i>199 689,17</i>	<i>163 761,94</i>	<i>196 453,27</i>

4.7.17 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	504 805,88	443 599,74	504 805,88	443 599,74
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja hs-kulujen jaksotukset	487 102,34	576 381,70	487 102,34	576 381,70
Muut palkkojen jaksotukset	10 627,93	86 258,77	10 627,93	86 258,77
Korkojaksotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut menojäämät	7 126,82	83 863,49	7 126,82	83 863,49
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 009 662,97</i>	<i>1 190 103,70</i>	<i>1 009 662,97</i>	<i>1 190 103,70</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 009 662,97</i>	<i>1 190 103,70</i>	<i>1 009 662,97</i>	<i>1 190 103,70</i>

4.7.18 Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Ei esitetä

4.7.19 Vakuuksista, jotka kuntayhtymä on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Ei esitetä

4.7.20 Vakuudet

Ei esitetä

4.7.21 Vuokravastuut

	Konserni		VSKY	
	2019	2018	2019	2018
Toimitilojen vuokravastuut	4 500,00		4 500,00	
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	527 671,74	485 034,14	527 671,74	485 034,14
Maa-alueiden vuokravastuut	1 340,08		1 340,08	
Muut vuokravastuut	5 507,54		5 507,54	
Vuokravastuut yhteensä				
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	251 392,20	263 204,76	251 392,20	263 204,76
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnership)	0,00	0,00	0,00	0,00
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

4.7.22 Vastuusitoumukset

Ei esitetä

4.7.23 Vastuu kuntientakauskeskuksen takausvastuista

Ei esitetä

4.7.24 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	VSKY	
	2019	2018
Arvonlisäveron palautusvastuu		
Rakentamiseen haetut arvonlisäveropalautukset/-vähennykset	1 032 036,82	1 305 097,07
	1 032 036,82	1 305 097,07

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kuntayhtymällä saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2007 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset sekä suorittaa oman käytön vero itse tehdyistä rakennustoista. Arvonlisäveron palautusvastuu perustuu arvonlisäverolain 11 lukuun.

5 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

5.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Valkeakoskella 25.2.2020

Aulis Saarinen

Heikki Tyvi

Pia Hänninen

Marja-Leena Julin

Veera Kiretti

Heikki Knuutila

Elina Talonen

Raimo Alarova

5.2 Tilinpäätösmerkinnät

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Valkeakoskella __.__.2020

Mikko Luoma

KHT, JHT/ KPMG Julkistarkastus Oy

6 LUETTELOT JA SELVITYKSET

6.1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tasekirja	sidottu kirja	säilytetään pysyvästi
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt	sidottuina kirjoina	säilytetään pysyvästi
Päiväkirjat	tiedostona sähköisessä arkistossa	säilytetään 10 vuotta
Pääkirjat	tiedostona sähköisessä arkistossa	säilytetään pysyvästi
Talousarvion toteutusvertailu	tiedostona sähköisessä arkistossa	säilytetään pysyvästi
Palkkakirjanpito	atk-tulosteina	säilytetään 50 vuotta
Ostoreskontran raportti	tiedostona sähköisessä arkistossa	säilytetään 10 vuotta
Myyntireskontran raportti	tiedostona sähköisessä arkistossa	säilytetään 10 vuotta
Käyttöomaisuuskirjanpito	tiedostona sähköisessä arkistossa	säilytetään 10 vuotta
Varastokirjanpito	atk-tulosteina	säilytetään 10 vuotta

6.2 Luettelo käytetyistä tositelajeista

A01	Alkusaldot
B01	Talousarvio
B02	Talousarviomuutokset
KOMTOS	Käyttöomaisuus
L80	ProeLaskutus Myyntilaskutus
LSM	Myyntireskontran manuaalisuoritukset
LSU	Myyntireskontran suoritukset
M01	Muistiotositekirjaukset
MR1	Muistiotositekirjaukset, Rondo
OMA	Ostoreskontra, maksut
OR1	Ostoreskontra, Rondo-laskut
PALKAT	Populus Palkat
SR1	Sisäiset Rondolaskut
T01	Tiliotekirjaukset
VYÖR	Vyörytykset
LT	Liitetietotositteet

6.3 Tositteiden säilytys

Vuoden 2019 tositteiden säilytysaika on pääsääntöisesti 13 vuotta.

Erilaisiin projekteihin liittyvät tositteet säilytetään avustus- tai tukipäätöksessä vaadittu aika.

Rondo-tositteiden sähköisessä käsittelyjärjestelmässä tositteet säilytetään toistaiseksi vähintään 13 vuotta.

7 VAPAAEHTOISET LIITETIEDOT

7.1 Takuut ja vakuudet

INVESTOINNIT

SOTE-OPPIMISYMPÄRISTÖN RAKENTAMINEN

Urakoitsija	Urakka		Takaaja	Viimeinen voimassaolopäivä	2019	2018
Näsin Vesijohtoliike Oy	LVI-urakka	Pankkitakaus Työaikainen takaus	Nordea Bank AB (publ), Suomen Sivuliike	24.1.2019		10 690,00
Näsin Vesijohtoliike Oy	Maalämpöurakka	Pankkitakaus Takuuaikainen takaus	Nordea Bank AB (publ.), Suomen Sivuliike	18.3.2019		750,00
Jave-tech Oy	Runkourakka	Lasku		14.3.2020	6 160,00	6 160,00
Näsin Vesijohtoliike Oy	LVI-urakka	Pankkitakaus Takuuaikainen takaus	Nordea Bank AB (publ), Suomen Sivuliike	18.3.2020	2 318,00	2 318,00
Inter-Sähkö Ky	Sähköurakka	Tilvarojen panttaus	Nordea Bank AB (publ), Suomen Sivuliike	9.5.2020	2 114,00	2 114,00
					10 592,00	22 032,00

7.2 Leasingvuokrien jäljellä olevat vuokra-arvot 1.1.2020 alkaen

KOPIOKONEET

kohde	sijainti	sopimusnumero	jäljellä oleva vuokra-aika kk	vuokra alkaa	vuokra päättyy	vuokra-aika	vuokra/kk alv 24 %	vuokra/kk alv 0%	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 24 %	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 0%
KONICA MINOLTA KM C558 KM C558 KM C558 KM C458 KM C458 KM C558 KM C558 KM C458 KM C458	Kopiokoneet 9 kpl Väinölä monistamo Väinölä laajennus Jaakkola Penttilä Ak Väinölä opintotoimisto Sote Penttilä opett.huone Informaatiokeskus Toivola	Tukirahoitus 423888	12	1.1.2017	31.12.2020	48	1 509,89	1 217,65	18 118,63	14 611,80
									18 118,63	14 611,80

ATK-LAITTEET

kohde	sijainti	sopimusnumero	jäljellä oleva vuokra-aika kk	vuokra alkaa	vuokra päättyy	vuokra-aika	vuokra/kk alv 24 %	vuokra/kk alv 0%	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 24 %	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 0%
Pöytätyöasema Osborne Pro 1	90 konetta	3 Step It 034553-AD02-014-000	9	1.10.2016	30.9.2020	48 kk	784,92	633,00	7 064,28	5 697,00
Laptops HP Probook 450 G4	85 kpl	3 Step It 034553-AD02-018-000	12	1.7.2017	31.12.2020	36 kk	884,59	713,38	10 615,09	8 560,56
Pöytäkone HP ProDesk 400 G4 + Monitor TFT/LCD	80 kpl									
Laptops HP 250 G6	22 kpl	3 Step It 034553-AD02-020-000	12	1.4.2018	31.12.2020	29 kk	320,13	258,17	3 841,57	3 098,04
AV-Systems Sony FW-65XE8501 2 kpl Sony FW-75XE8501 4 kpl	6 kpl	3Step It 034553-AD02-021-000	39	1.4.2018	31.3.2023	60 kk	942,45	760,04	36 755,53	29 641,56
Dell Latitude 7390/Laptop 2-in-1 Dell OptiPlex 7050 MFF Desktop + Monitor TFT/LCD	1 kpl 2 kpl	3 Step It 034553-AD02-022-000	24	1.1.2019	31.12.2021	36 kk	95,59	77,09	2 294,20	1 850,16
AV-Systems Clervertouch Plus 86" LUX	5 kpl	3 Step It 034553-AD02-023-000	48	1.1.2019	31.12.2023	60 kk	658,89	531,36	31 626,55	25 505,28
Dell Latitude 3590 Laptops Dell OptiPlex 7460 AIO Desktops	60 kpl 90 kpl	3 Step It 034553-AD02-024-000	24	1.1.2019	31.12.2021	36 kk	3 846,03	3 101,64	92 304,81	74 439,36
Dell OptiPlex 7460 AIO Desktops	100 kpl	3 Step It 034553-AD02-025-000	24	1.1.2019	31.12.2021	36 kk	2 662,59	2 147,25	63 902,16	51 534,00
Dell OptiPlex 7460 AIO Desktops	100 kpl	3 Step it 034553-AD02-026-000	24	1.1.2019	31.12.2021	36 kk	2 662,59	2 147,25	63 902,16	51 534,00
Dell Latitude 3590 Laptops	100 kpl	3 Step it 034553-AD02-027-000	27	1.7.2019	31.3.2022	33 kk	2 673,63	2 156,15	72 187,90	58 216,05
Dell Latitude 3590 Laptops	100 kpl	3 Step it 034553-AD02-028-000	27	1.7.2019	31.3.2022	33 kk	2 673,63	2 156,15	72 188,01	58 216,05
Dell Latitude 3590 Laptops	100 kpl	3 Step it 034553-AD02-029-000	30	1.7.2019	30.6.2022	36 kk	2 476,40	1 997,10	74 292,12	59 913,00
									530 974,38	428 205,06

ÄLYPUHELIMET

kohde	sijainti	sopimusnumero	jäljellä oleva vuokra-aika kk	vuokra alkaa	vuokra päättyy	vuokra-aika	vuokra/kk alv 24 %	vuokra/kk alv 0%	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 24 %	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 0%
Samsung Galaxy A20/17 kpl Samsung Galaxy A50/92 kpl Samsung Galaxy XC4/10 kpl	VAAO henkilökunta VAAO henkilökunta VAAO henkilökunta	Atea Finance Oy 51835-000	24	1.1.2020	31.12.2021	24 kk	1 353,30	1 091,37	32 479,17	26 192,88
									32 479,17	26 192,88

POSTIMAKSUKONE

kohde	sijainti	sopimusnumero	jäljellä oleva vuokra-aika kk	vuokra alkaa	vuokra päättyy	vuokra-aika	vuokra/kk alv 24 %	vuokra/kk alv 0%	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 24 %	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 0%
Postimaksukone/vaaka	Väinölä tsto 3.krs	Neopost Finance Finland Oy 170927424261	48	1.1.2019	31.12.2023	60 kk	109,12	88,00	5 237,76	4 224,00
									5 237,76	4 224,00

PUHELINJÄRJESTELMÄ AVAYS IP-OFFICE PUHEPALVELIN

kohde	sijainti	sopimusnumero	jäljellä oleva vuokra-aika kk	vuokra alkaa	vuokra päättyy	vuokra-aika	vuokra/kk alv 24 %	vuokra/kk alv 0%	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 24 %	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 0%
Puhelinjärjestelmä/vaihde	Väinölä puhelinvaihte	Siemens Financial Services A8678591	31	1.8.2018	31.7.2022	48 kk	1 004,40	810,00	31 136,40	25 110,00
									31 136,40	25 110,00

KAASUPULLOT (AGAN KANSSA EI OLE VIELÄ SOPIMUSTA VUODELLE 2020)

kohde	sijainti	sopimusnumero	jäljellä oleva vuokra-aika	vuokra alkaa	vuokra päättyy	vuokra-aika	vuokra/kk alv 24 %	vuokra/kk alv 0%	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 24 %	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 0%
									0,00	0,00

AJONEUVOT												
kohde	sijainti	sopimusnumero	jäljellä oleva vuokra-aika	vuokra alkaa	vuokra päättyy	vuokra-aika	vuokra/kk alv 24 %	vuokra/kk alv 0%	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 24 %	jäljellä oleva vuokra-arvo alv 0%		
Audi Q5 Business vm 2017	Kuntayhtymäjohtaja/rehtori	Nordea Rahoitus Suomi Oy 22168	24	12.12.2017	11.12.2021	48 kk	1 515,28	1 222,00	36 366,72	29 328,00		
									36 366,72	29 328,00		
									KAIKKI YHTEENSÄ		654 313,07	527 671,74
JÄLJENNÄ OLEVAT VUOKRA-ARVOT VUOSITTAIN												
		2020		2021		2022		2023		YHT.		
		alv 24%	alv 0%	alv 24%	alv 0%	alv 24%	alv 0%	alv 24%	alv 0%	alv 24%		
Kaikki yhteensä		311 726,38	251 392,20	272 086,80	219 424,80	58 456,46	47 142,30	12 043,43	9 712,44	654 313,07		
										527 671,74		

7.3 Ympäristöraportti

Koulutuskuntayhtymä toimii vuosittain noin 113 henkilöstöön kuuluvan ja runsaan 1100 opiskelijan työ- ja opiskelupaikkana.

Opetusta tarjotaan Vanhankylän kampusalueella viidellä koulutusosalalla.

Ympäristön ja kestävä kehityksen kannalta koulutuskuntayhtymällä on kaksi erilaista roolia. Ensinnäkin kuntayhtymä on yhteiskunnallinen toimija, jonka toiminta osaltaan rasittaa ympäristöä, kuluttaa rajallisia luonnonvaroja ja jonka toimintatavat vaikuttavat lukuisten ihmisten hyvinvointiin.

Toisaalta se toimii kasvattajan roolissa, jonka kestävä kehityksen eri alueilla tekemällä työllä luodaan monipuoliset edellytykset ekologisten, taloudellisten, sosiaalisten ja kulttuuristen seikkojen huomioon ottamiseen opiskelijoiden omassa sekä heidän tulevien työyhteisöjensä toiminnassa ja päätöksenteossa.

Kuntayhtymä itse pyrkii toiminnassaan taloudellisesti kestävään kehitykseen, joka ei perustu velkaantumiseen.

7.3.1 Materiaalin kulutus

Kuntayhtymän tarvitsemat palvelut ja tavarat hankitaan pääosin keskitetysti kilpailutetuilta toimittajilta. Kansalliset ja kansainväliset ohjeistukset julkisista hankinnoista vaikuttavat ostoihin. Hankinnoissa tehdään yhteistyötä myös seudullisesti. Hankintarenkaaseen kuuluu myös Valkeakosken kaupunki. Hankinnassa pyritään suosimaan kestäviä ja ekologisia tuotteita.

Kopio/tulostuspaperin tarve on kuntayhtymässä pienentynyt vuosi vuodelta.

Paperin tarvetta pyritään vähentämään esimerkiksi suosimalla tiedon jakamista sähköisessä muodossa sekä sähköisillä oppimislustoilla (Moodle).

	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Riisit	€ alv. 0%	Riisit	€ alv. 0%	Riisit	€ alv. 0%	Riisit	€ alv. 0%	Riisit	€ alv. 0%	Riisit	€ alv. 0%	Riisit	€ alv. 0%
A4 valkoinen	2000	4980,00	3450	7473,00	2000	3900,00	1400	2718,00	1600	3100,00	900	2201,00	450	1230,00
A3 valkoinen	45	265,50	10	39,60	5	45,20	15	35,64	25	58,86			12	54,12
A4 värillinen	20	141,25			5	45,20	1	9,80	20	21,44				
A3 värillinen					5	55,00								
A4 valkoinen 120g							5	19,80						
A4 valkoinen 200g													2	16,50
A4 valkoinen 250g													2	11,26
Värikopiointiin A 4														
	2065	5386,75	3460	7512,60	2015	4045,40	1421	2783,24	1645	3180,30	900	2201,00	466	1311,88

Pienten henkilökohtaisten tulostimien vähentämistä on tehostettu entisestään ja tulostusta ohjataan monitoimilaitteille. Tehostaminen on vaikuttanut myös tulostinvärien oston.

Henkilökohtaisia tulostimia on hankittu seuraavasti vuosi/kpl:

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
2	0	0	2	0	0	2

Tulostinvärejä on hankittu seuraavasti alv 0%:

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
11 133,89	4 972,06	8 226,89	2 897,26	3 440,29	1 943,66	2 954,42

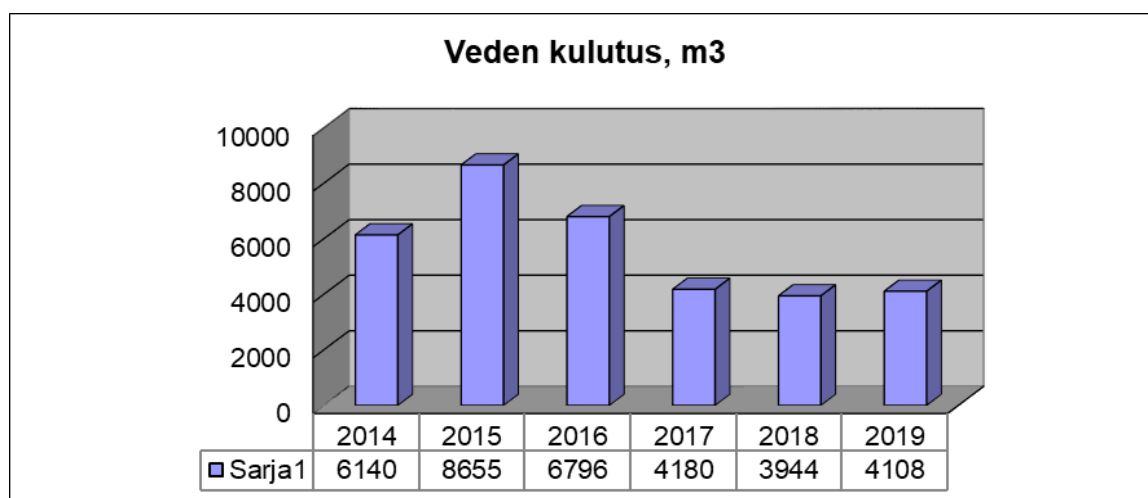
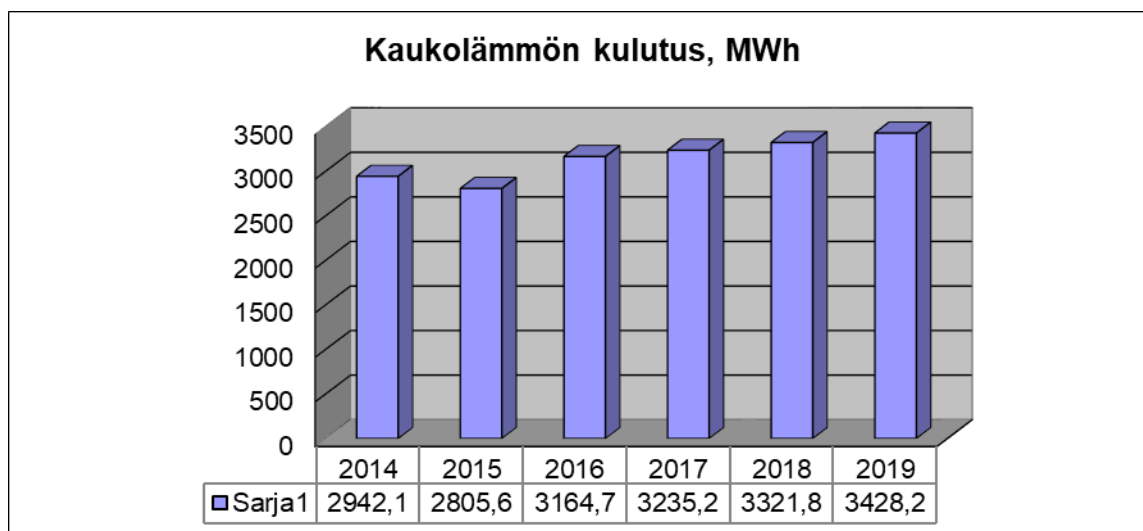
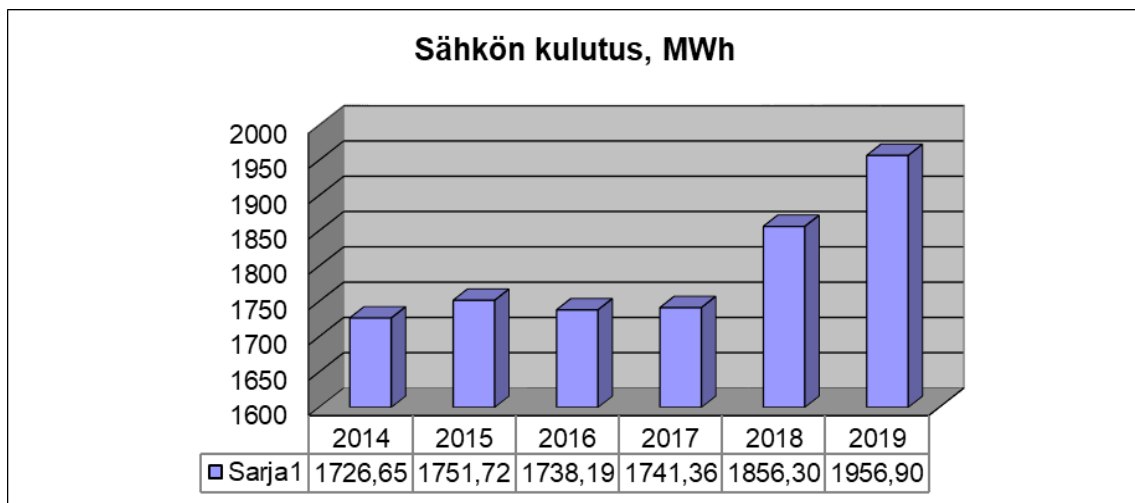
Toimisto- ja koulutarvikkeiden hankinta-arvoja on koottu seuraavaan taulukkoon.

Toimisto- ja koulutarvikkeiden hankinta alv 0%

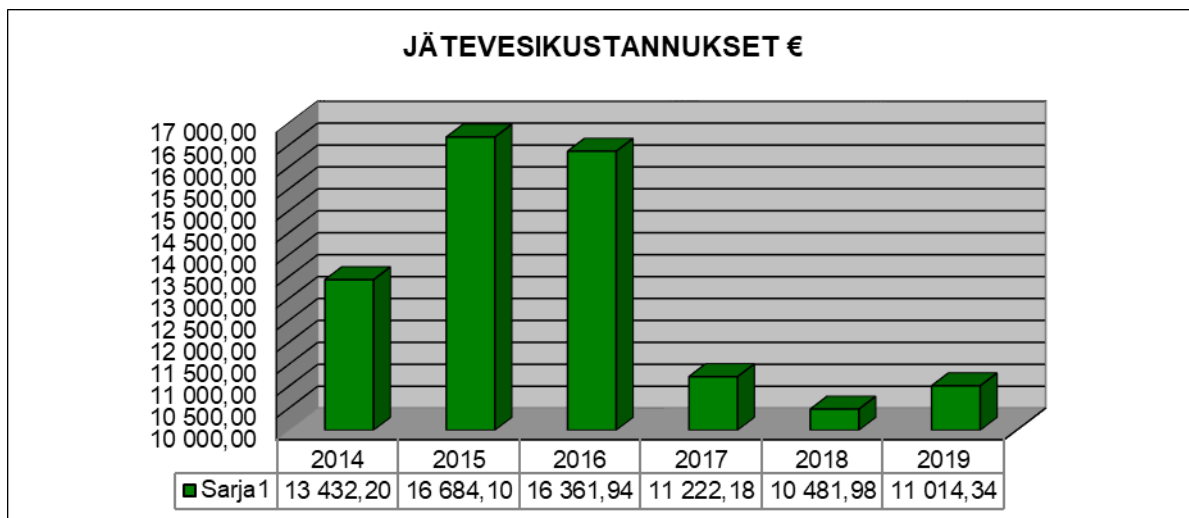
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
61 100,00	45 130,00	47 480,00	39 690,00	20 639,00	20 169,00	20 213,00

Paperia ja kopiokone- ja tulostinvärikasetteja pyritään kierrättämään mahdollisuuksien mukaan. Kaikkia muitakin hyödykkeitä käytetään niin pitkään kuin se on taloudellisesti järkevää.

7.3.2 Energiankulutus

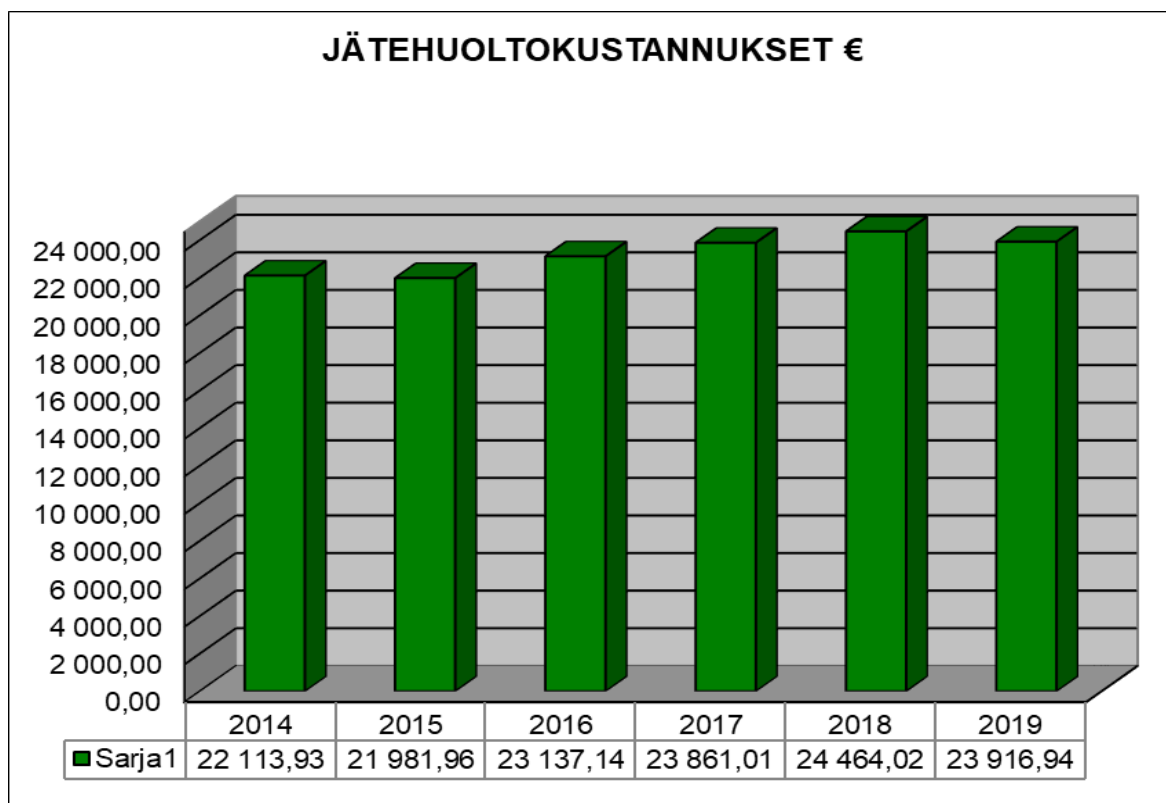
7.3.3 Jätevesikustannukset

Hulevesi	2018	2019
Yhteensä € alv 0%	1 331,76	1 358,30

Vuoden 2018 alusta on alettu laskuttamaan hulevedestä kuukausimaksulla/mittari.
Hulevesikustannus ei sisälly jätevesikustannuksiin taulukossa.

7.3.4 Jätehuolto

Jätehuoltokustannukset sisältävät seka-, bio-, metalli-, paperi-, pahvi-, energia-, lasinkeräys- sekä ongelmajätteen, lisäksi myös rakennusosaston jätelavan tyhjennys- ja vuokratkustannukset.

Keräyspaperin keräystä on tehostettu. Paperin keräystä pitäisi tehostaa edelleen sillä sen keräys on maksutonta lukuun ottamatta kuljetuspalvelua ja lajittelu vähentää sekajätteen määrää.

Vuonna 2019 metallin- ja lasinkeräysastiat tyhjenettiin kerran kuukaudessa, metallinkeräysastian tyhjennyskerran hinta 18,57 €/kerta alv 0%, lasinkeräysastian tyhjennyskerran hinta 17,48 €/kerta alv 0%.

Sekajätteen keräykseen käytettävät 5m³ suuriset syväkeräyssäiliöt 2 kpl tyhjenetään n. kerran viikossa, tyhjennyskerran hinta n. 60,00 €/kerta/säiliö alv 0%. Paperin ja kartongin keräys ja käsittely on maksutonta mutta kuljetuspalvelu on maksullinen, keräyspisteet tyhjenetään n. kerran viikossa ja kuljetuskustannuksen hinta on 32,13€/kerta alv 0%.

Kierrätettävää metallia kerätään myös myytäväksi romumetalliliikkeisiin. Vuonna 2019 kertyi metalliromuista myyntituloja 2.341,65€ alv 0%. Kupariromun myyntituloja ei kertynyt vuonna 2019.

Biojätteen keräysastioita 240L on vuokrattu 4 kpl Väinölän keittiölle.

Astiavuokra on 1,74 €/kk/astia alv 0%. Tyhjennyskertoja vuonna 2019 oli viikon välein, tyhjennyksen hinta 4,95 €/kerta/astia alv 0%.

Vaaralliset jätteet 660 L:n keräysastioita 3 kpl, astiavuokra 13€/kk alv 0% sekä 240 L:n keräysastioita 6 kpl, astiavuokra 3,13€/kk alv 0%.

Ongelmajätteen määrä/kg

Ongelmajäte	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Yhteensä kg	0	1 617	488	4 192	0	2 976

Ongelmajättemäärissä on Lassila & Tikanojan keräämä ongelmajäte.

Kaatopaikka ei enää ota vastaa käytettyä ATK-romua. Atk-romua viedään tarpeen mukaan Valkeakosken kaupungin ylläpitämään Työllistämispaja Akseliin, joka vastaanottaa elektroniikkaromun maksutta ja toimittaa sen edelleen purkamisen ja lajittelun jälkeen kierrätykseen, Akseliin toimitetaan myös sähkölaitteita romutettavaksi.

Auto-osastolla on peritty vuoden 2008 alusta lähtien huollettavien autojen öljynvaihdon yhteydessä myös maksu jäteöljyn hävittämisestä sekä muusta ongelmajätteestä. ALV:n sisältävä hävittäismaksu oli keskimäärin 2,40 €/kerta. Näitä ongelmajättemaksutuloja vuonna 2019 laskutettiin 340,53 € (143,5 kpl) alv 0%.

Kuntayhtymän rakennusten saneerauksien yhteydessä vanhat maanalaiset öljysäiliöt on poistettu. Rakentamisen ja saneerauksen yhteydessä on tehty asianmukaiset öljyn/rasvanerotuskaivot sekä luottimien erotuskaivot suurkeittiölle, auto-osastolle ja pintakäsittelyosastolle. Ongelmajätteelle on omat keräyspisteet.

Ilmoitustauluilta löytyy alueiden pohjapiirroksat, joihin on merkitty keräyspisteiden sijainnit.

7.3.5 Liikenne ja kuljetukset

Auto on selvästi suosituin työ- ja koulumatkan kulkuneuvo. Suuri osa henkilöstöstä ja opiskelijoista asuu muilla paikkakunnilla. Kuntayhtymän toimipiste sijaitsee erinomaisesti julkisen joukkoliikenteen reittien varrella. Omilla autoilla kulkeminen on silti hyvin yleistä. Liikenteeseen liittyy paitsi ilmansaasteita myös muita ympäristövaikutuksia kuten melua ja parkkipaikkojen tilantarvetta.

Kuntayhtymä omistaa itse yhdeksän autoa. Kuljetustarpeita aiheuttavat postin ja tarvikkeiden kuljetukset sekä maksullisen palvelutoiminnan vaatimat opiskelijakuljetukset.

Leasingautoja on käytössä 1 kpl.

Kuntayhtymään on hankittu videoneuvotteluihin tarvittava varustus ja sen käyttöä lisätään jatkossakin. Silti kokouksiin joudutaan edelleen liikkumaan autolla, joskin kokousten ja koulutusten pitäminen verkossa on lisääntynyt huomattavasti. Ajokilometrejä ja sitä kautta kilometrikorvauksia kertyy paljon myös työssäoppimispaikoilla käynneistä.

	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Kiinteistönhoito		Kiinteistönhoito		Kiinteistönhoito		Kiinteistönhoito		Kiinteistönhoito		Kiinteistönhoito	
	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%
Bensiini	0	0	19,55	24,59	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Diesel	1 764,49	2 101,94	1 440,84	1 757,82	1 631,37	1 547,18	572,81	699,96	0	0	285,49	328,96

	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Opetus		Opetus		Opetus		Opetus		Opetus		Opetus	
	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%	litraa	€ alv. 0%
Bensiini	26,15	35,27	0	0	54,71	62,84	204,93	251,35	200,78	253,19	174,03	219,39
Diesel	3 236,92	3 920,52	1 859,69	2 268,82	2 819,71	2 713,10	3 866,64	4 135,51	3 318,61	4 241,40	3587,39	4195,05

7.3.6 Sosiaalinen kestävyys toiminnassa

Sosiaalinen kestävyys pitää sisällään ihmisten (opiskelijoiden ja henkilökunnan) oman elämänhallinnan ja yhteisöllisten toimintamuotojen vahvistamisen. Sosiaalisesti kestävä kehitys tarkoittaa oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon varmistamista, kaikkien, niin henkilöstön kuin opiskelijoiden tasapuolista kohtelua, kaikkien opiskelijoiden mahdollisuutta saada ensiluokkaista opetusta, tuntee olonsa turvalliseksi ja lisätä yhteisöllisyyttä sekä vastuuta kanssaihmisistä.

Sosiaalisesti kestävä toiminnan periaatteet on kirjoitettu jo kuntayhtymän toimintastrategiaan ja toimintaa ohjaaviin arvoihin. Yhteisiksi toimintaa ohjaaviksi arvoiksi on nostettu yhteisöllisyys, asiakaslähtöisyys ja vastuullisuus. Arvojen mukaisten toimintatapojen varmistamiseksi on vuodesta 2008 lähtien laadittu henkilöstöstrategia ja valittu kehittämiskohteet, joihin keskittymällä pyritään toimintatapoja parantamaan edelleen. Strategia on päivitetty vuosille 2018 - 2021.

Kuntayhtymä pyrkii kantamaan sosiaalista vastuutaan mahdollisimman monipuolisesti. Henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehtimisen lisäksi kannetaan huolta myös ilman opiskelupaikkaa jääneistä syrjäytymisuhan alla olevista nuorista. Tämän ryhmän hyvinvointiin pyritään vaikuttamaan eri hankkeilla.

7.3.7 Kestävää kehitystä edistävä opetus

Eri aloilla on erilaiset ympäristöhaasteet. Kaikilla aloilla kuitenkin pyritään opettamaan opiskelijoille materiaaleja säästäviä työtapoja, ongelmajätteiden ja muiden jätteiden oikeaa käsittelyä sekä vaarallisten aineiden turvallista käsittelyä ja säilytystä.

Turvallisten työskentelytapojen opetuksessa suositaan luontoystävällisiä, myrkyttömiä ja hajusteettomien materiaalien ja kemikaaleja.

Kaasut, poltto- ja voiteluaineet, kemikaalit, hapot, hartsit, liimat, maalit, ohenteet, kyllästeet, koveteet ym. terveydelle tai luonnolle haitallisten aineiden käsittely, varastointi ja hävitys oikeaoppisesti kuuluvat opetusohjelmiin. Koulutuksen aikana varmistetaan, että työelämää lähtiessään opiskelija tuntee ympäristömyönteiset työ- ja toimintatavat, tunnistaa tavanomaiset ongelmajätteet ja hallitsee niiden käsittelyn.

7.3.8 Mahdollisia ympäristöhaittoja/-riskejä

Suurkeittiöllä tiskikoneissa käytetään normaaleja laitoskeittiöihin tarkoitettuja nestemäisiä tiskiaineita, jotka sisältävät syövyttäviä aineita.

Auto-osastolla säilytetään sisätiloissa 1200 L jäteöljysäiliötä ja rakennusosastolla 200 l polttoainetarastoa.

Pintakäsittelyosastolla säilytetään maalinpoistoaineita, tinnereitä, tärpätettä ym. työskentelyssä tarvittavia aineita.

Prosessitekniikan opetuksessa joudutaan käyttämään erilaisia vaarallisiakin aineita.

Rasvan/öljyn- sekä liuottimien erotuskaivot rakennusten lattioiden alla/Penttilän piha-alueen alla.

8 HENKILÖSTÖÄ, PUOLUEVEROJA, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

8.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.2019

Henkilöstön määrä	2019	2018
- koulutuspalvelut	74	75
- kehittämispalvelut	12	9
- tukipalvelut	27	26
Yhteensä päätoiminen henkilöstö	113	110

8.2 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2019	2018
Palkat ja palkkiot	5 379 973,43	5 644 273,24
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 292 089,37	1 363 356,16
Muut henkilösivukulut	148 838,89	165 475,08
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset		
muut korjaukset	-28 920,77	-26 176,27
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	6 791 980,92	7 146 928,21
Henkilöstökuluja aktivoitu aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	0,00	7 981,24
Henkilöstökulut yhteensä	6 791 980,92	7 154 909,45

Luottamushenkilö palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistyksille tilitetty luottamushenkilömaksut

	2019	2018
Akaan Kokoomus	150,00	120,00
Akaan Perussuomalaiset	145,00	70,00
Kangasalan kk:n työväenyhdistys		20,00
Kangasalan Kokoomus ry	15,00	30,00
Kangasalan Sos.dem. kunnallisjä	90,00	20,00
Kokoomus Valkeakosken Kunnallisj	470,00	292,00
Kylmäkosken Ty.	80,00	20,00
Lempäälän Sosialidemokraattinen Kun	90,00	30,00
Pirkanmaan Vasemmistoliitto ry	312,50	150,00
Pälkäneen Kokoomus ry	155,00	110,00
SDP Toijalan Työväenyhdistys	310,00	200,00
Urjalan Kokoomus ry	75,00	15,00
Valkeakosken Sos.dem.Kunnallisjär	500,00	492,00
Valkeakosken Perussuomalaiset ry	35,00	20,00
Valkeakosken Vasemmistoliitto		75,00
Vasemmistoliiton Lempäälän Kunnallisj	37,50	15,00
Viialan Työväenyhdistys ry	232,50	195,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 697,50	1 874,00

8.3 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot alv 0%	2019	2018
PwC Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot (kuntayhtymä)	8 012,00	11 392,50
Tilintarkastuspalkkiot (VAAOkoulutus Oy)	2 175,00	2 700,00
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
KPMG Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot (kuntayhtymä)	2 892,50	
Tilintarkastuspalkkiot (VAAOkoulutus Oy)	292,50	
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	937,50	
Muut palkkiot		
<i>Palkkiot yhteensä</i>	14 309,50	14 092,50

8.4 Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

VAAOkoulutus Oy

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän keskeisin intressitaho on kuntayhtymän 100 %:sti omistama VAAOkoulutus Oy, joka vastaa kuntalain 410/2015 126 §:n tarkoittamasta kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvasta koulutuksesta.

Kuntayhtymän ja VAAOkoulutus Oy:n 28.2.2017 tekemän sopimuksen 6 ja 8 §:n mukaan kilpailutilanteessa markkinoilla hoidettavan ammatillisen koulutuksen toteuttamiseksi tarvittavat palvelut, joita palveluntuottaja (Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä) toimittaa tilaajalle (VAAOkoulutus Oy) kokonaispalveluna, sisältäen sekä palveluiden tuottamiseen tarvittavan henkilöstön työpanoksen että palveluiden tuottamiseen tarvittavat tilat ja välineet. Palvelun hinnat sisältävät palvelun tuottamisesta palveluntuottajalle aiheutuvat kulut. Sopimuksen 9 §:n mukaan hinnanmuutoksista on sovittava aina kirjallisesti tilaajan ja palveluntuottajan kesken.

Kuntayhtymän ja VAAOkoulutus Oy:n välisen liiketoiminnan arvo tilikaudella 1.1.2019 - 31.12.2019 oli yhteensä 96.148,57 € alv 0%.

Kuntayhtymäjohtaja/rehtorin johtajasopimus

Yhtymävaltuuston päätöksellä 28.11.2017 § 34 solmittiin kuntayhtymäjohtaja/rehtorin kanssa kuntalain 410/2015 42 §:n tarkoittama johtajasopimus, jossa erokorvaus on 12 kuukauden kokonaispalkka.

Muutoin kuntayhtymän lähi- tai intressipiirien kanssa ei ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

9 HENKILÖSTÖRAPORTTI

9.1 Kuntayhtymän henkilöstön määrä ja rakenne

Kuntayhtymässä on laadittu henkilöstötilinpäätös/henkilöstöraportti vuodesta 1997 alkaen. Henkilöstön määrää ja rakennetta kuvaavat tunnusluvut kertovat tilanteen 31.12. Vertailuajankohta on aina ns. vakio, vuoden viimeinen päivä.

Vuoden 2019 henkilöstöraportissa vertaillaan neljän vuoden henkilöstömääriä ja -kuluja, eläkkeelle siirtymisiä sekä työterveyshuollon käyntejä ja kustannuksia.

Henkilöstömääriä vertaillaan neljältä vuodelta palvelussuhteen luonteen, kokoaikaisuuden, sukupuolijakauman, iän ja koulutustason perusteella. Henkilötyövuodet ilmoitetaan vuosilta 2016 - 2019. Lisäksi esitetään neljältä vuodelta henkilöstökoulutukset ja sairauspoissaolot kalenteripäivinä.

Tulosalueita on kolme, koulutuspalvelut, kehittämisspalvelut ja tukipalvelut. Hallintoon kuuluvat kuntayhtymäjohtaja/rehtori Raimo Alarova, talous- ja hallintojohtaja Jari Sisso, joka aloitti virassaan 3.4.2019, koulutusjohtaja Pirjo Hauvala ja kehitysjohtaja Janne Hietanummi.

Koulutuspalvelun tulosalueen lukuihin sisältyvät koulutusjohtaja, opetustoiminta, opetuksen tukitoiminta ja maksullinen palvelutoiminta, VALMA – Valmentava koulutus sekä Vaateri –Nuorten työpaja.

Kehittämisspalveluiden lukuihin sisältyvät kehitysjohtaja, 1.8.2019 aloittanut opiskelijapalvelupäällikkö, järjestelmäasiantuntija, opinto-ohjaus, opiskelijahuolto ja opintotoimisto sekä hanketoiminta. Markkinointi siirtyi 1.8.2019 alkaen koulutuspalveluista kehittämisspalveluiden alaisuuteen.

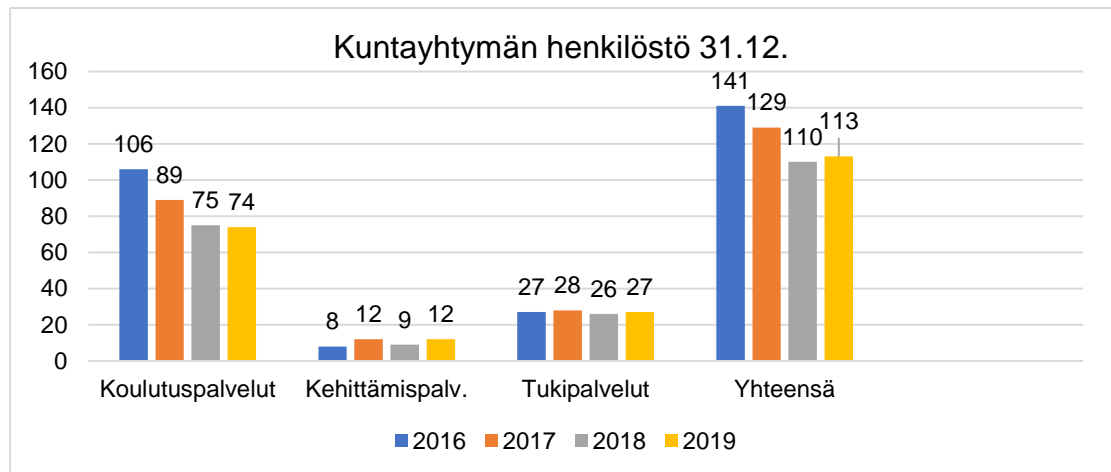
Informaatiokeskuksen ja tietohallintopalvelujen henkilöstömäärä sekä henkilöstökulut siirtyivät 1.1.2017 kehittämisspalveluista tukipalveluiden tulosalueelle.

Tukipalveluiden luvut sisältävät sisäisen hallinnon, oppilasruokailun, oppilaskahvion, kiinteistötoimen, siivoustoimen, oppilasasuntolan, informaatiokeskuksen ja tietohallintopalveluiden, henkilöstömäärät ja henkilöstökulut. Kuntayhtymäjohtaja/rehtori sisältyy tukipalvelun lukuihin.

9.1.1 Päätoiminen henkilöstö organisaatiojoon mukaisesti

Koko kuntayhtymässä oli 31.12.2019 päätoimista henkilökuntaa 113. Henkilöstöryhmien siirrot eri vuosina tulosalueilta toiselle aiheuttavat sen, että lukuja ei voi suoraan määrällisesti verrata tulosalueittain aiempiin vuosiin.

Päätoiminen henkilöstö 31.12.	2016	2017	2018	2019
Koulutuspalvelut	106	89	75	74
Kehittämisspalvelut	8	12	9	12
Tukipalvelut	27	28	26	27
Yhteensä	141	129	110	113

Henkilötyövuodet ¹	2016	2017	2018	2019
Koulutuspalvelut	109,7	79,6	75,0	69,1
Kehittämispalvelut	8,5	8,0	17,3	10,9
Tukipalvelut	28,9	27,0	29,5	25,6
Yhteensä	146,3	144,7	126,4	105,6

¹Henkilötyövuosi on koko kalenterivuoden kokoaikatyössä tehty työaika.

Päätoimisen henkilöstön rakenne 31.12.

KOKO KUNTAYHTYMÄ	2016	2017	2018	2019
Vakituiset	124	120	109	107
Määräaikaiset	17	9	1	6
yht.	141	129	110	113
Kokoaikaiset	129	114	104	106
Osa-aikaiset	12	15	6	7
yht.	141	129	110	113

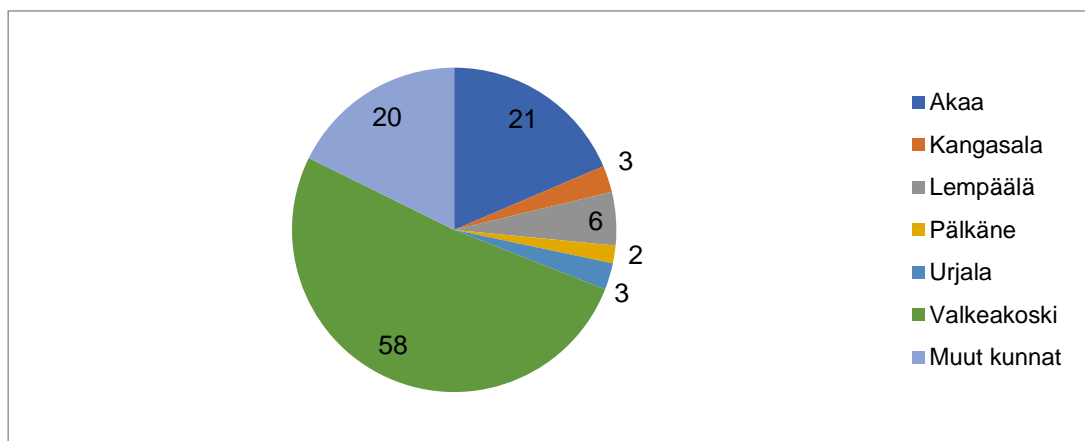
Henkilöstörakenne 31.12. tulosalueittain

Koulutuspalvelut	2016	2017	2018	2019
Vakituiset	90	81	74	69
Määräaikaiset	16	8	1	5
yht.	106	89	75	74
Kokoaikaiset	97	77	74	71
Osa-aikaiset	9	12	4	3
yht.	106	89	75	74
Opettajat	80	74	62	64
Opetuksen tukitoiminta	26	15	13	10
yht.	106	89	75	74

Kehittämispalvelut	2016	2017	2018	2019
Vakituiset	7	11	9	11
Määräaikaiset	1	1	0	1
yht.	8	12	9	12
Kokoaikaiset	8	12	9	11
Osa-aikaiset	0	0	0	1
yht.	8	12	9	12

Tukipalvelut	2016	2017	2018	2019
Vakituiset	27	28	26	27
Määräaikaiset	0	0	0	0
	277	28	26	27
Kokoaikaiset	24	25	24	24
Osa-aikaiset	3	3	2	3
yht.	27	28	26	27

9.1.2 Henkilöstön lukumäärä asuinkunnittain

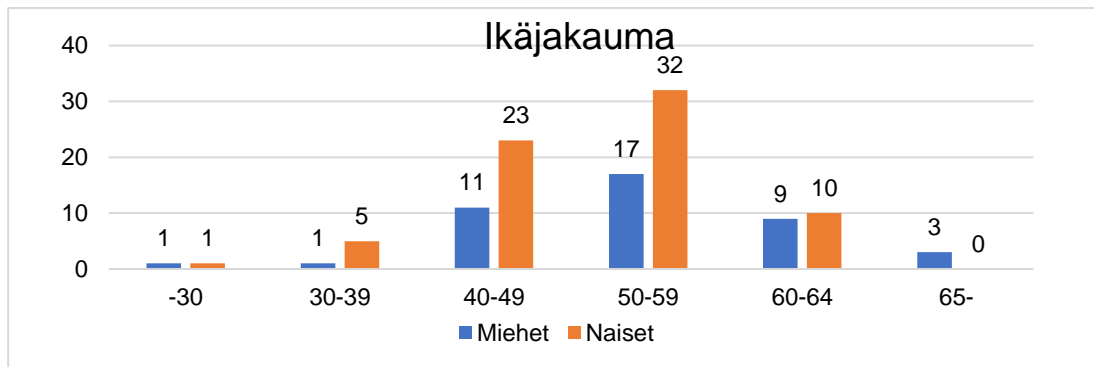

Henkilöstöstä 82,3 % (93/113) asuu kuntayhtymän jäsenkunnissa. Suurin osa työntekijöistä asuu oppilaitoksen sijaintikunnassa Valkeakoskella.

9.1.3 Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne 31.12.

Kuntayhtymän koko henkilöstön keski-ikä on 51,4 v. (ed. vuonna 51,7 v.).

Naisia on 71 eli 63 % (ed. vuonna 67 eli 61 %) ja miehiä 42 eli 37 % (ed. vuonna 43 eli 39 %).

Sukupuolijakauma ja keski-ikä

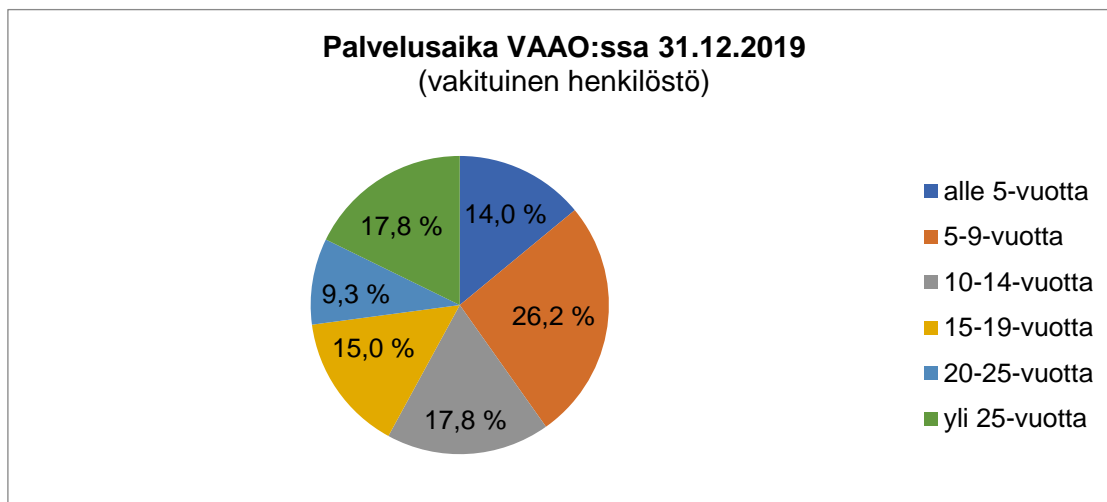
KOKO KUNTAYHTYMÄ	2016	2017	2018	2019
Naiset	82	80	67	71
Miehet	59	49	43	42
yhteensä	141	129	110	113
Henkilöstön keski-ikä	50,6	50,7	51,7	51,4

Koulutuspalvelut	2016	2017	2018	2019
Naiset	57	48	39	39
Miehet	49	41	36	35
yhteensä	106	89	75	74
Henkilöstön keski-ikä	50,4	50,2	51,8	50,9

Kehittämispalvelut	2016	2017	2018	2019
Naiset	3	10	8	11
Miehet	5	2	1	1
yhteensä	8	12	9	12
Henkilöstön keski-ikä	50,8	52,0	50,0	51,4

Tukipalvelut	2016	2017	2018	2019
Naiset	22	22	20	21
Miehet	5	6	6	6
yhteensä	27	28	26	27
Henkilöstön keski-ikä	51,2	50,7	52,2	52,9

9.1.4 Palvelussuhteen pituus

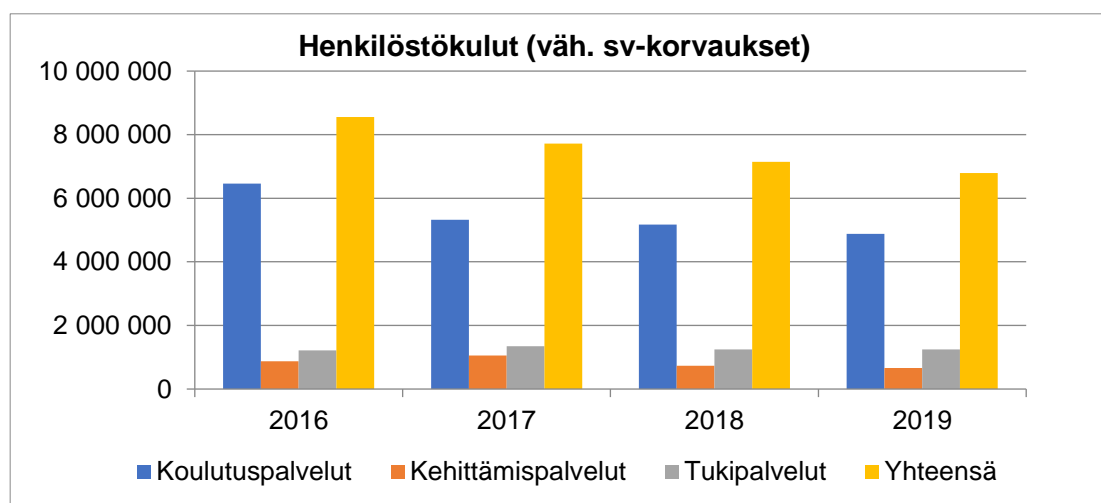
Vakituisesta henkilöstöstä 86,0 % (86,9 % v. 2018) on ollut palveluksessa yli 5 vuotta. 27,1 %:lla (28,0 % v. 2018) palvelusaika ylittää 20 vuotta.

9.2 Henkilöstökustannukset

9.2.1 Henkilöstökulut

Sisältävät palkat, kansaneläke-, sairausvakuutus-, KuEL-, tapaturmavakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksut sekä lomapalkkavarauksen.

Henkilöstökulut (vähennetty sv-korvaukset)	Koulutus- palvelut	Kehittämis- palvelut	Tukipalvelut	Yhteensä
2016	6.465.239	876.677	1.212.582	8.554.498
2017	5.322.332	1.056.863	1.345.315	7.724.510
2018	5.168.286	732.019	1.246.623	7.146.928
2019	4.880.613	663.263	1.248.105	6.791.981

9.2.2 Eläkkeelle siirtymiset ja eläkemaksut

Vuoden 2017 alusta voimaan tullut eläkeuudistus mahdollistaa vanhuuseläkkeelle siirtymisen joustavasti 63 ja 68-70 ikävuoden välillä. Eläkkeen alaikäraja nousee vuodesta 2018 alkaen asteittain 63 vuodesta 65 ikävuoteen. Henkilökohtainen 63 ja 65 ikävuoden välillä oleva vanhuuseläkeikä säilyy vuoden 2017 muutosten jälkeenkin. Seuraavissa taulukoissa on käytetty eläkkeelle siirtymisen oletusvuotena henkilöstön henkilökohtaisen eläkeiän täyttymisvuotta. Jos henkilöllä ei ole henkilökohtaista eläkeikää, on eläkeiäksi laskettu 65 vuotta. Työssä olevat ennen vuotta 2020 eläkeiän saavuttaneet sisältyvät 2020 lukuihin.

Vuoden 2024 loppuun mennessä kuntayhtymässä tulee 21 henkilöä (18,6 %) henkilökohtaiseen eläkeikänsä.

	Yht.	2020	2021	2022	2023	2024
Koulutuspalvelut	15	4	2	3	2	4
Kehittämispalvelut	1	0	0	0	1	0
Tukipalvelut	5	0	1	2	0	2
Yhteensä	21	4	3	5	3	6

Osa-aikaeläkkeellä 31.12.2019 kuntayhtymässä oli 2 henkilöä.

Vuoden 2017 eläkeuudistuksessa osa-aikaeläke poistui vuoden 2018 alusta ja tilalle tuli osittainen varhennettu vanhuuseläke. Osittaiselle vanhuuseläkkeelle voi jäädä aikaisintaan 61-vuotiaana. Osittainen vanhuuseläke antaa vapaat kädet työntekoon eläkkeen rinnalla, työskentelyä ei rajoiteta, mutta ei myöskään edellytetä. Velvollisuutta ilmoittaa työnantajalle osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakemisesta ei ole, jos työaikaan ei haeta muutosta eli näitä ei tässä tilastoida.

Eläkkeelle vuosina 2016 – 2019 siirtyneet eläkelajeittain

Eläkelaji	Yht.	2016	2017	2018	2019
Vanhuuseläke	12	2	6	3	4
Työkyvyttömyyseläke	0	0	0	0	0
Yhteensä	12	2	6	3	4

Keski-ikä

	64,3	64,5	64,8	65,0
--	------	------	------	------

Kuntayhtymässä neljän viimeisen vuoden keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä on 64,7 vuotta.

Kuntatyöntekijät siirtyivät vanhuuseläkkeelle vuonna 2014 keskimäärin 64,0 vuoden iässä. Lähivuosien poistuma riippuu paljolti siitä, kuinka vanhuuseläkkeelle jäivät valitsevat oman eläkkeensä alkamishetken.

Kuntayhtymän eläkemenoperusteinen maksu (ennakko) v. 2019 oli 393.635 euroa.

Eläkemenoperusteista eläkemaksua maksavat ne työnantajat, joiden ennen vuotta 2005 palveluksessa olleille työntekijöille on kalenterivuoden aikana maksettu eläkettä.

Eläkkeelle siirtyneet tulosalueittain

Koulutuspalvelut	2016	2017	2018	2019
Vanhuuseläke	0	3	2	4
Työkyvyttömyyseläke	1	0	0	0
Yhteensä	1	3	2	4

Kehittämispalvelut	2016	2017	2018	2019
Vanhuuseläke	0	0	0	0
Työkyvyttömyyseläke	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0

Tukipalvelut	2016	2017	2018	2019
Vanhuuseläke	2	3	1	0
Työkyvyttömyyseläke	0	0	0	0
Yhteensä	2	3	1	0

9.3 Kuntayhtymän terveyspalvelut

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän sopimus Attendo Terveyspalvelut Oy:n kanssa päättyi 31.12.2018, minkä vuoksi koulutuskuntayhtymä kilpailutti työterveyspalveluiden hankinnan ajalle 1.1.2019-31.12.2023. Tarjousvertailun ja pisteytyksen perusteella talous- ja hallintojohtajan ehdotuksesta, yhtymähallitus päätti hankkia työterveyspalvelut em. ajalle Suomen Terveystalo Oy:ltä.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma on laadittu ajalle 2019 - 2021. Vuoden 2019 työterveyshuollon toimintasuunnitelman keskeisimmiksi tavoitteiksi sovittiin työpaikkaselvitysten toteuttaminen, työfysioterapeutin jalkautuminen työpaikalle, terveystarkastusten toteuttaminen ja työhyvinvoinnin parantuminen. Toimintasuunnitelmaa tarkistetaan vuosittain.

Vuonna 2019 kustannukset olivat yhteensä 61.589 €. Työnantaja saa hakea Kelalta korvausta tarpeellisista ja kohtuullisista työterveyshuollon ja sairaanhoidon kustannuksista, vuonna 2019 edellisvuoden kustannuksista saatiin Kelalta takaisin 28.136 €.

Työterveyshuollon kustannukset €	2016	2017	2018	2019
	83.345	97.479	90.192	61.589

9.3.1 Työterveyshuolto

Vuodesta 2014 alkaen työterveyshuolto on toimittanut toimintakertomukset, joista on poimittu seuraavat sairaanhoitokäyntien vertailutiedot:

	2016	2017	2018	2019
Erikoislääkärin konsultaatio	4	7	4	30
Työterveyslääkäri	377	474	473	260
Työterveyshoitaja	128	163	161	34
Työpsykologi	48	39	51	20
Työfysioterapeutti	81	38	33	21
Yhteensä	638	721	722	365

Henkilöstölle tarjottiin syksyllä mahdollisuus työnantajan kustantamaan influenssarokotukseen. Työterveyshoitajan marraskuussa suorittaman rokotuksen otti n. 50 työntekijää.

9.3.2 Sairauspoissaolot

Henkilöstön sairauspoissaolot kalenteripäivinä 2016 – 2019

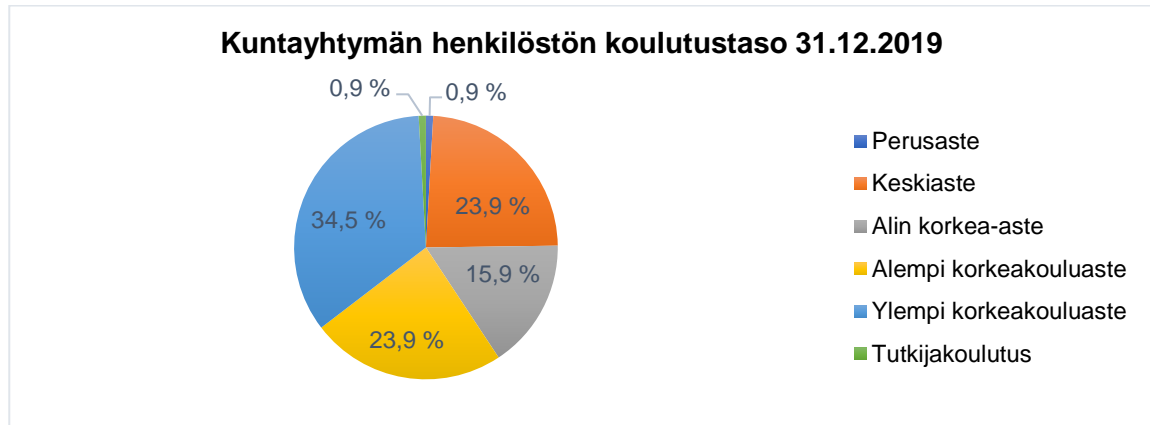
KOKO KUNTAYHTYMÄ	2016	2017	2018	2019
Sairaus 1-3 pv	330	283	276	206
Sairaus yli 3 pv	968	695	955	523
Työtaturmat pv	20	39	5	37
Lapsen sairaus pv	18	17	23	19
Yhteensä	1336	1034	1259	785
Sairaus 1-3 pv /hlö/vuosi	2,3	2,2	2,5	1,8
Sairaus pv:t (kaikki) /hlö/vuosi	9,3	7,9	11,2	6,8
Koulutuspalvelut	2016	2017	2018	2019
Sairaus 1-3 pv	179	100	143	76
Sairaus yli 3 pv	361	198	416	174
Työtaturmat pv	2	4	0	25
Lapsen sairaus pv	17	10	21	19
Yhteensä	559	312	580	294
Sairaus 1-3 pv /hlö/vuosi	2,2	1,5	1,9	1,0

Kehittämispalvelut	2016	2017	2018	2019
Sairaus 1-3 pv	33	52	38	57
Sairaus yli 3 pv	11	53	212	80
Työtaturmat pv	0	0	0	0
Lapsen sairaus pv	0	0	0	0
Yhteensä	44	105	250	137
Sairaus 1-3 pv /hlö/vuosi	2,8	4,3	4,2	4,8

Tukipalvelut	2016	2017	2018	2019
Sairaus 1-3 pv	77	95	95	73

Sairaus yli 3 pv	436	363	271	269
Työtapaturmat pv	18	35	5	12
Lapsen sairaus pv	0	2	2	0
Yhteensä	531	492	373	354
Sairaus 1-3 pv /hlö/vuosi	2,9	3,4	3,6	2,7

9.4 Koulutus

Koulutustaso tilastokeskuksen koulutusalaaluokituksen mukaan

KOKO KUNTAYHTYMÄ	2016	2017	2018	2019
Perusaste	1	1	1	1
Keskiaste	38	32	24	27
Alin korkea-aste	26	20	19	18
Alempi korkeakouluaste	37	36	29	27
Ylempi korkeakouluaste	38	39	36	39
Tutkijakoulutus	1	1	1	1
yhteensä	141	129	110	113

Koulutuspalvelut	2016	2017	2018	2019
Perusaste	1	1	0	0
Keskiaste	19	12	8	7
Alin korkea-aste	16	10	10	8
Alempi korkeakouluaste	36	33	25	25
Ylempi korkeakouluaste	33	32	31	33
Tutkijakoulutus	1	1	1	1
yhteensä	106	89	75	74

Kehittämispalvelut	2016	2017	2018	2019
Perusaste	0	0	0	0
Keskiaste	2	3	1	3
Alin korkea-aste	2	3	2	3

Alempi korkeakouluaste	0	2	3	2
Ylempi korkeakouluaste	4	4	3	4
Tutkijakoulutus	0	0	0	0
yhteensä	8	12	9	12

Tukipalvelut	2016	2017	2018	2019
Perusaste	0	0	1	1
Keskiaste	17	17	16	17
Alin korkea-aste	8	7	7	7
Alempi korkeakouluaste	1	1	1	0
Ylempi korkeakouluaste	1	3	1	2
Tutkijakoulutus	0	0	0	0
yhteensä	27	28	26	27

9.4.1 Kelpoisuudet 31.12.

Opettajien kelpoisuusprosentti	2016	2017	2018	2019
Koulutuspalvelut	-	-	91,9	95,3
Nuorten koulutus	86,9	91,7	-	-
Aikuiskoulutus	58,8	68,4	-	-

Pedagoginen tutkinto/opettajat	2016	2017	2018	2019
Koulutuspalvelut	73/80	70/74	61/62	61/64

Näyttötutkintomestarikoulutus	2016	2017	2018	2019
Koulutuspalvelut	33	33	26	26

9.4.2 Osaamisen kehittäminen

Henkilöstökoulutus

KOKO KUNTAYHTYMÄ	2016	2017	2018	2019
Koulutuspäivien lukumäärä	610	430	537	291
Pv/hlö/v	3,8	4,3	3,3	2,6

Koulutuspalvelut	2016	2017	2018	2019
Koulutuspäivien lukumäärä	343	412	459	214
Pv/hlö/v	4,1	5,0	6,1	2,9

Kehittämispalvelut	2016	2017	2018	2019
Koulutuspäivien lukumäärä	35	82	35	25
Pv/hlö/v	4,4	6,8	3,9	2,0

Tukipalvelut	2016	2017	2018	2019
Koulutuspäivien lukumäärä	46	43	43	52
Pv/hlö/v	1,7	1,5	1,7	1,9

9.5 Yhteistoiminta

Yhteistyötoimikunta

Toimikunta jatkoi uudelle toimikaudelle 2019 (-2021) määrällisesti samalla kokoonpanolla kuin vuonna 2018: 3 työnantajan edustajaa ja työntekijäjärjestöjen edustajina: JUKO 4 varsinaista ja 4 varajäsentä sekä JHL 2 varsinaista ja 2 varajäsentä. Sihteerinä toimii henkilöstösihteerä. Yhteistyötoimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Yhteistyötoimikunnan alaisuudessa toimii työsuojeluasioita valmisteleva ja koordinoiva työsuojelujaosto, jonka puheenjohtajana toimii työsuojelupäällikkö ja jäsenenä työsuojeluvaltuutetut.

Henkilöstökysely

Työhyvinvointi- ja palvelukysely järjestettiin marraskuussa. Kyselyn yhteydessä äänestettiin vuoden VAAOlaiseksi kiinteistöhoitaja Heikki Viitanen.

Tiedottaminen

Henkilöstöä on pidetty ajan tasalla viikoittain ilmestyvällä sähköpostitse jaettavalla viikkoviestillä. Lisäksi kerran viikossa on ollut koko henkilöstölle tarkoitettua tiedotuskahvit. Näissä tilaisuuksissa on esitelty uudet työntekijät sekä informoitu ajankohtaisista asioista.

Liikunta- ja virkistystoiminta

Liikunta on työntekijöiden terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämisen kannalta tärkeää. Henkilöstön yhteiset liikuntatapahtumat lisäksi vahvistavat yhteisöllisyyttä. Kuntayhtymä on työnantajana kannustanut liikunnan lisäämistä ja tukenut sitä eri tavoin.

Työnantajan tukemia liikunta- ja kulttuuriseteleitä käytti vuoden aikana 56 (75 hlöä v. 2018) työntekijää. Laatupalkintokilpailussa teemana vuonna 2018 oli opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointi, jossa menestymisen johdosta henkilöstöä päätettiin palkita jakamalla vastikkeetta tammikuussa 2019 kaikille 31.12.2018 palvelusuhteessa oleville 20 kpl Liikunta- ja kulttuuriseteleitä.

Henkilöstöllä oli aikaisempien vuosien tapaan mahdollisuus kerran viikossa työnantajan maksamaan uimahallikäyntiin Valkeakosken uimahallissa. Uintikertoja oli yhteensä 172 (213 v. 2018).

SAKU ry:n sekalentopallokisoissa kisattiin Vierumäellä huhtikuussa ja Kokkolassa marraskuussa.

Henkilöstöä osallistui SAKU ry:n Pajulahden talvikisoihin helmikuussa ja Tampereella järjestettyihin syyskisoihin syyskuussa.

Kuntayhtymän liikuntahallissa, Toivolassa henkilöstölle oli varattu kahtena viikossa kuntosalivuoro ja lentopalloa ja sählyä pelattiin kerran viikossa. Toivola –rakenus oli sisäilmatutkimusten johdosta 25.11. alkaen poissa opetus- ja liikuntakäytöstä ja samoin kuntosali, koska sen siirtoa muihin tiloihin ei pystytty järkevästi toteuttamaan.

Maaliskuussa henkilöä osallistui pilkkipäivän kisaan Pappilaniemessä.

Elokuun alussa aloitettiin lukuvuosi koko henkilöstön kehittämispäivällä Pappilannien kurssikeskuksessa.

Elokuussa käytiin myös Valkeakosken Kesäteatterin esityksessä katsomassa kesäteatteria, Danny -musikaalia. Teatterilipun lunasti 29 henkilöä.

Syyskuun puolella välissä Valkeakosken ammatti- ja aikuisopiston eläkeläiset kutsuttiin perinteisesti Seniori-iltapäivään, osallistujia oli 39. Iltapäivän aikana nautittiin lounas, kuultiin kuntayhtymän johtaja/rehtorin ajankohtaiskatsaus VAAOsta ja kukitettiin kuluneen vuoden aikana 70- ja 80 -vuotispäiväänsä viettäneet.

Pikkujoulua vietettiin marraskuun lopulla Tampereen TähtiAreenalla Iskelmä pikkujoulu 2019 –tapahtumassa. Osallistujia oli 44.

Joulukuussa tarjottiin koko henkilöstölle samanaikaisesti opiskelijoiden kanssa jouluaateria.

Syyslukukauden päätteeksi virittäydettiin joulutunnelmaan Väinölän joulukahvittelaisuudessa.

Työsuojelun toimintaohjelma

Työsuojelun toimintaohjelmassa määritellään työsuojelun yleiset toimintalinjat.

Työsuojelun toimintasuunnitelmaa päivitetään vuosittain.

Työturvallisuus

Suurimmalla osalla kuntayhtymän henkilöstöä on suoritettuna hätäensiavun tai ensiavun peruskurssi, tulityökorttikoulutus tai alkusammutus -koulutus sekä työturvallisuuskorttikoulutus.

Lokakuussa suoritettiin lakisääteinen palotarkastus.

Työterveyshuollon v. 2019 työpaikkatarkastuskäynneillä perehdyttiin rakennus- sekä sähkö-/prosessiosastolle.